

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

**DĖL NACIONALINIO EURO ĮVEDIMO PLANO BEI LIETUVOS VISUOMENĖS
INFORMAVIMO APIE EURO ĮVEDIMĄ IR KOMUNIKACIJOS STRATEGIJOS
PATVIRTINIMO**

2013 m. birželio 26 d. Nr. 604
Vilnius

Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 (Žin., 2012, Nr. [149-7630](#)), 34 ir 50 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti pridedamus:

1.1. Nacionalinį euro įvedimo planą;

1.2. Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategiją.

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimą Nr. 1050 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 117-4235);

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 3 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1050 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. 75-2869);

2.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 25 d. nutarimą Nr. 417 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1050 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [49-1898](#));

2.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimą Nr. 1584 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1050 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [133-6796](#)).

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

NACIONALINIS EURO ĮVEDIMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio euro įvedimo plano (toliau – planas) tikslas – numatyti pagrindinius euro įvedimo Lietuvos Respublikoje principus, būdą, laikotarpius ir priemones, užtikrinančias vartotojų interesų apsaugą, sklandų lito pakeitimą euru ir visuomenės informavimą bei informacijos sklaidą tarptautiniu ir Europos Sąjungos lygiu.

2. Planas parengtas atsižvelgiant į Europos Sąjungos valstybių narių patirtį įvedant eurą, Europos Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu priimtus sprendimus, taip pat į patirtį, įgytą 1993 metais Lietuvos Respublikoje įvedant litą.

3. Rengdamos planą, glaudžiai bendradarbiavo darbo grupės, sudarytos iš Lietuvos Respublikos ministerijų, Lietuvos banko, Vyriausybės įstaigų, socialinių ir ekonominių partnerių ir kitų institucijų atstovų atskiriems euro įvedimo klausimams nagrinėti. Plane numatyti pagrindiniai euro įvedimo principai ir elementai, pasirengimas šiam procesui, nurodytos atskirų sektorių atsakomybės sritys ir vartotojų apsaugos priemonės.

II. TEISINIAI PAGRINDAI

I. TEISINIS REGLAMENTAVIMAS EUROPOS SĄJUNGOJE

4. Euro įvedimo kriterijai ir sprendimų dėl euro įvedimo priėmimo procedūros nustatyti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2012 C 326) ir jos prieduose (toliau – Sutartis). Sutarties 140 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ne rečiau nei kartą per dvejus metus arba valstybės narės, kuriai taikoma Sutarties 139 straipsnyje apibrėžta išlyga (toliau – išlyga), prašymu Europos Komisija ir Europos centrinis bankas pagal Sutarties 140 straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą rengia pranešimus apie padarytą pažangą, kuriuose įvertinama, ar valstybė narė atitinka ekonominius ir teisinius euro įvedimo kriterijus. Sprendimus dėl išlygos panaikinimo, euro įvedimo datos ir neatšaukiamai nustatyto euro ir nacionalinės valiutos perskaičiavimo kurso priima Europos Sąjungos Taryba, vadovaudamasi Sutarties 140 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais procedūromis.

5. Euro įvedimas ir jo naudojimas euro zonos valstybėse narėse reguliuojamas šiais Europos Sąjungos Tarybos reglamentais:

5.1. 1997 m. birželio 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1103/97 dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su euro įvedimu (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 10 skyrius, 1 tomas, p. 81) (toliau – reglamentas (EB) Nr. 1103/97), su pakeitimais, padarytais 2000 m. lapkričio 27 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2595/2000 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 10 skyrius, 1 tomas, p. 261);

5.2. 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 10 skyrius, 1 tomas, p. 111) (toliau – reglamentas (EB) Nr. 974/98) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. liepos 13 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentu (EB) Nr. 670/2010 (OL 2010 L 196 p. 1), siekiant sudaryti palankias sąlygas naujosios Europos Sąjungos valstybėms narėms įvesti eurą;

5.3. 1998 m. gruodžio 31 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2866/98 dėl euro ir eurą įsivedančių valstybių narių valiutų perskaičiavimo kursų (toliau – reglamentas (EB) Nr. 2866/98) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. liepos 13 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentu (EB) Nr. 671/2010 (OL 2007 L 196 p. 4). Europos Sąjungos Tarybai priėmus sprendimą dėl išlygos panaikinimo ir euro įvedimo Lietuvos Respublikoje, bus pakeistas reglamentas (EB) Nr. 974/98: jame bus nustatytos euro įvedimo ir grynųjų pinigų pakeitimo Lietuvos Respublikoje datos, nurodyta, kad Lietuvos Respublikoje palaipsniui išlygos panaikinimo laikotarpis netaikytinas. Neatšaukiamas euro ir lito perskaičiavimo kursas bus nustatytas Tarybos reglamente, iš dalies keičiančiame reglamentą (EB) Nr. 2866/98.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

II. NACIONALINĖS TEISĖS SUDERINIMAS

6. Europos Komisijos ir Europos centrinio banko 2012 m. gegužės mėn. pranešimuose apie konvergenciją nurodyta, kad Lietuvos Respublikos nacionalinė teisė nėra visiškai suderinta su Sutarties ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto nuostatomis. Juose nurodyti du Europos Sąjungos nacionalinių centrinių bankų nepriklausomumui keliamų reikalavimų neatitikimai: Lietuvos banko turtas nuosavybės teise turi priklausyti Lietuvos bankui, o Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo (*Žin.*, 1995, Nr. [51-1243](#); 2001, Nr. [112-4070](#)) nuostatos turi aiškiai nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės audito veiklos ribas ir ši veikla turi nepažeisti Lietuvos banko nepriklausomo išorės auditoriaus veiklos, kaip numatyta Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto 27 straipsnio 1 dalyje. Siekiant Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės visiško suderinamumo su Sutartimi bei Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto reikalavimais, turės būti pakeisti atitinkami Lietuvos Respublikos įstatymai.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

III. NACIONALINĖS TEISĖS PRITAIKYMAS EURO ĮVEDIMUI

7. Lietuvos bankas patikslins parengtą Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo projektą, kuriame bus numatytos pagrindinės euro įvedimo Lietuvos Respublikoje nuostatos (litų perskaičiavimas į eurus, grynujų litų keitimas, litų išėmimas iš apyvartos, eurų banknotų ir monetų atvaizdų skelbimas, privalomas kainų litais ir eurai nurodymas ir kita) ir pateiks jį Finansų ministerijai.

8. Valstybės institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją iki 2014 m. vasario 1 d. apsvarsto, kokius teisės aktus būtina priimti ir kokius galiojančius teisės aktus pakeisti iki euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dienos.

8¹. Naujų teisės aktų ir esamų teisės aktų pakeitimo projektai turi būti parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei ne vėliau kaip likus 5 mėnesiams iki euro įvedimo dienos, o priimti ne vėliau kaip likus 2 mėnesiams iki euro įvedimo dienos, jeigu Nacionalinio euro įvedimo plano įgyvendinimo priemonių planas ar kiti teisės aktai nenustato kitaip.

8². Teisės aktų nuostatos, numatančios vertes litais, keičiamos po to, kai Europos Sąjungos Taryba oficialiai patvirtina neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą.

8³. Teisės aktai, kurie pasirengimo įvesti eurą laikotarpiu reguliuos santykius, susijusius su privalomu kainų litais ir eurai nurodymu, rinkos dalyvių išankstiniu aprūpinimu eurai, įvedus eurą bus pripažįstami netekusiais galios.

8⁴. Teisės aktai, kurie grynujų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu reguliuos santykius, susijusius su galimų ginčų dėl grynujų eurų ir litų bendros apyvartos sprendimu, bus pripažįstami netekusiais galios pasibaigus grynujų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiui.

8⁵. Teisės aktai, užtikrinantys euro, kaip mokėjimo ir atsiskaitymo priemonės, naudojimą visose Lietuvos ūkio ir privačiose srityse po euro įvedimo dienos ir panaikinantys nustatytus apribojimus naudoti mokėjimui ir atsiskaitymui tik litus, turėtų būti priimami iki euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dienos ir įsigalioji nuo euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dienos.

9. Valstybės institucijos ir įstaigos, rengdamos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikdamos projektus teisės aktų, kurių reikia eurai įvesti, turi siekti tik nuorodas litais keisti nuorodomis eurai ir vertes litais perskaičiuoti į vertes eurai pagal apvalinimo taisyklę, kuri bus nustatyta Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatyme.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

III. EURO ĮVEDIMO KOORDINAVIMAS

10. Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai pasirengta įvesti eurą Lietuvos Respublikoje, sudaromos:

10.1. Ministro Pirmininko vadovaujama Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje koordinavimo komisija (toliau – komisija), kuri nagrinėja strateginius su euro įvedimu Lietuvos Respublikoje susijusius klausimus; komisijos nariai yra Ministras Pirmininkas, finansų ministras ir Lietuvos banko valdybos pirmininkas;

10.2. Darbo grupė euro įvedimo veiksams koordinuoti; darbo grupės nariai yra užsienio reikalų ministras ir plano 10.3 punkte nurodytų darbo grupių vadovai, o prireikus Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaigų ir kitų institucijų, organizacijų atstovai, Lietuvos banko valdybos nariai;

10.3. šešios Darbo grupei euro įvedimo veiksams koordinuoti atskaitingos darbo grupės atskiriems klausimams dėl euro įvedimo nagrinėti ir siūlymams teikti:

10.3.1. Lietuvos banko sudaryta Grynujų pinigų darbo grupė; Grynujų pinigų darbo grupė sprendžia klausimus, susijusius su pakankamo kiekio grynujų eurų banknotų ir monetų užtikrinimu, jų paskirstymo ir litų banknotų ir monetų išėmimo iš apyvartos koordinavimu;

10.3.2. Lietuvos banko sudaryta Visuomenės informavimo darbo grupė; Visuomenės informavimo darbo grupė koordinuoja valstybės institucijų veiklą siekiant tinkamai ir visapusiškai informuoti Lietuvos visuomenę apie bendrąją Europos Sąjungos valiutą, jos įvedimo įtaką šalies ekonomikai ir gyventojams, Lietuvos Respublikos pasirengimą įvesti eurą ir numatomą euro įvedimo tvarką;

10.3.3. Lietuvos banko sudaryta Lietuvos atitikties euro įvedimo konvergencijos kriterijams stebėsenos darbo grupė; Lietuvos atitikties euro įvedimo konvergencijos kriterijams stebėsenos darbo grupė kartą per ketvirtį rengia Lietuvos ekonominių ir finansinių rodiklių atitikties konvergencijos kriterijams įvertinimą ir teikia jį komisijai, Darbo grupei euro įvedimo veiksams koordinuoti ir Finansų ministerijai;

10.3.4. socialinės apsaugos ir darbo ministro sudaryta Vartotojų teisių apsaugos ir socialinių reikalų darbo grupė; Vartotojų teisių apsaugos ir socialinių reikalų darbo grupė sprendžia klausimus, susijusius su vartotojų teisių apsauga euro įvedimo metu;

10.3.5. ūkio ministro sudaryta Verslo aplinkos darbo grupė; Verslo aplinkos darbo grupė sprendžia klausimus, susijusius su verslo visuomenės pasirengimu įvesti eurą ir verslo visuomenės prisidėjimu prie sklandaus euro įvedimo Lietuvoje proceso;

10.3.6. teisingumo ministro sudaryta Teisinių klausimų darbo; Teisinių klausimų darbo grupė sprendžia klausimus, susijusius su Lietuvos teisinės sistemos atitiktimi euro įvedimo reikalavimams.

11. Plano 10.3 punkte nurodytose darbo grupėse dirba ministerijų, Lietuvos banko, Vyriausybės įstaigų, socialinių ir ekonominių partnerių ir kitų institucijų atstovai.

12. Planas yra pagrindinė praktinio pasirengimo įvesti eurą koordinavimo priemonė. Vadovaudamasi jo nuostatomis, valstybės institucijos planuoja ir vykdo būtinus praktinio pasirengimo įvesti eurą darbus, kurie nustatomi Nacionalinio euro įvedimo plano įgyvendinimo priemonių plane ir valstybės institucijų patvirtintuose priemonių, susijusių su euro įvedimu Lietuvos Respublikoje, planuose.

IV. PAGRINDINIAI EURO ĮVEDIMO PRINCIPAI, BŪDAS IR LAIKOTARPIAI

I. PRINCIPAI

13. Sutarčių ir finansinių priemonių tęstinumas

Lito pakeitimas euru nepažeis sutarčių ir finansinių priemonių tęstinumo principo. Visi dokumentai su nuorodomis į litus, litą pakeitus euru, galios visą nurodytą jų galiojimo laiką. Vertė litais reikš pagal neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą perskaičiuotą vertę eurai.

14. Litų perskaičiavimo į eurus tvarkos principas

Kainos, euro įvedimo metu litais išreikštos pinigų sumos, gryniesiems pinigais keitimo metu bus perskaičiuojami į eurus ir apvalinimas atliekamas pagal reglamento (EB) Nr. 1103/97 nuostatas: perskaičiuojant litus į eurus, bus taikomas Europos Sąjungos Tarybos neatšaukiamai nustatytas euro ir lito perskaičiavimo kursas, kurį sudarys 6 reikšminiai skaitmenys.

15. Vartotojų apsauga

Euro įvedimas neturi pažeisti vartotojų ekonominių interesų. Bus imtasi visų priemonių, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo perskaičiuojant kainas, darbo užmokesčių, pensijas, socialines išmokas ir kita.

16. Vartotojų saugumas

Vartotojai turi būti apsaugoti nuo galimų pažeidimų ir nusikalstamų veikų, susijusių su euro įvedimu Lietuvos Respublikoje. Visuomenė ir grynųjų pinigų tvarkytojai bus informuojami apie naujuosius pinigus, jų apsaugos ir atskyrimo požymius, bus vykdomi praktiniai mokymai siekiant išmokyti atpažinti naująją valiutą.

17. Ūkio subjektų pasirengimas

Ūkio subjektai (fiziniai ar juridiniai asmenys, vykdantys ūkinę komercinę veiklą) patys atsako už savo organizacinį ir techninį pasirengimą euro įvedimui, įskaitant jų administruojamų informacinių sistemų pritaikymą.

18. Euro įvedimo išlaidos

Lietuvos Respublikos pasirengimo įvesti eurą išlaidos, susijusios su eurų monetų kaldinimu, litų banknotų ir monetų pakeitimu į eurų banknotus ir monetas, mokėjimo sistemos pertvarkymu, ir kitos panašios Lietuvos banko išlaidos bus dengiamos iš Lietuvos banko lėšų. Valstybės institucijų išlaidos, susijusios su euro įvedimu, bus dengiamos iš šių institucijų asignavimų. Ūkio subjektų išlaidos, susijusios su euro įvedimu, nebus apmokamos.

II. EURO ĮVEDIMO BŪDAS IR LAIKOTARPIAI

19. Atsižvelgiant į valstybės dydį, finansų sistemos struktūrą ir Lietuvos Respublikos valstybės institucijų patirtį, įgytą keičiant pinigus lito įvedimo metu 1993 metais, numatomas euro įvedimo be pereinamojo laikotarpio būdas (euro įvedimo data sutampa su grynųjų pinigų pakeitimo data). Laipsniško išlygos panaikinimo laikotarpio taikyti nenumatoma.

20. Pagrindiniai euro įvedimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiai:

Pasirengimo laikotarpis

30 dienų po to, kai Europos Sąjungos Taryba priima sprendimą dėl neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso	– privalomo kainų nurodymo litais ir eurai laikotarpio pradžia.
3 mėnesiai iki euro įvedimo dienos	– išankstinio pirminio eurų monetų paskirstymo bankams pradžia.
2 mėnesiai iki euro įvedimo dienos	– išankstinio pirminio eurų banknotų paskirstymo bankams pradžia.
vienas mėnuo iki euro įvedimo dienos	– išankstinio antrinio eurų banknotų ir monetų paskirstymo bankų klientams pradžia.
vienas mėnuo iki euro įvedimo dienos	– išankstinio pažintinių eurų monetų rinkinių pardavimo visuomenei už kainą, ne didesnę negu kaina, apskaičiuota pagal Europos Sąjungos Tarybos neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą, pradžia.

Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpis

Euro įvedimo diena	– neatlygintino litų keitimo į eurus bankuose, akcinės bendrovės Lietuvos pašto nustatytoje Lietuvos pašto paslaugų teikimo vietose (toliau – Lietuvos paštas) ir Lietuvos banke pradžia.
15 dienų po euro įvedimo dienos	– dviejų valiutų cirkuliacijos laikotarpis (bendros apyvartos laikotarpis).

Laikotarpis, pasibaigus grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiui

60 dienų po euro įvedimo dienos	– neatlygintinas grynųjų litų keitimas į eurus Lietuvos pašte.
6 mėnesiai po euro įvedimo dienos	– neatlygintinas grynųjų litų (banknotų ir monetų) ir centų keitimas į eurus visuose bankų skyriuose.
6 mėnesiai praėjus pusei metų po euro	– neatlygintinas grynųjų litų banknotų keitimas į eurus

įvedimo dienos	bankų skyriuose, kurių sąrašą nustatys Lietuvos bankas.
1 metai po euro įvedimo dienos	– privalomo kainų nurodymo litais ir eurais laikotarpis.
Neribotai	– neatlygintinas grynųjų litų keitimas į eurus Lietuvos banke.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

III. EURO ĮVEDIMO DIENA

21. Numatoma euro įvedimo Lietuvos Respublikoje diena – tam tikrų metų sausio 1-oji. Ši nuostata priimta įvertinus naujo apskaitos ir mokestinių metų laikotarpio pradžios veiksnį – tai leis išvengti papildomų darbo sąnaudų ir didesnių apskaitos tvarkymo, mokesčių, atlyginimų skaičiavimo litais ir eurais tais pačiais metais klaidų. Atsižvelgta ir į mažesnę ekonominę aktyvumą ir grynųjų pinigų paklausą metų pradžioje – tai lengvins valiutos pakeitimo procesą, mažiau trikdydys įprastą ekonominio gyvenimo ritmą. Be to, sausio 1-oji yra palankus simbolinis metas, palengvinsiantis informacinę kampaniją ir padėsiantis visuomenei priimti bendrąją Europos Sąjungos valiutą.

IV. LITŲ PERSKAIČIAVIMAS Į EURUS IR APVALINIMAS

22. Nuo euro įvedimo dienos visos teisės aktų, sutarčių ir kitų dokumentų nuorodos į litus bus laikomos nuorodomis į eurus, o dydžiai, išreikšti litais, perskaičiuojami pagal neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą. Neatšaukiamai nustatytas euro ir lito perskaičiavimo kursas bus nustatytas Europos Sąjungos Tarybos reglamente, iš dalies pakeisiamčiame reglamentą (EB) Nr. 2866/98.

23. Litais išreikštos pinigų sumos bus perskaičiuojamos į eurus ir apvalinimas atliekamas pagal reglamento (EB) Nr. 1103/97 nuostatas: perskaičiuojant litus į eurus, bus taikomas Europos Sąjungos Tarybos neatšaukiamai nustatytas euro ir lito perskaičiavimo kursas, kurį sudarys 6 reikšminiai skaitmenys; perskaičiuojant šis kursas negali būti trumpinamas ar apvalinamas; neatšaukiamai nustatytas euro ir lito perskaičiavimo kursas bus naudojamas tiek perskaičiuojant litus į eurus (dalijant iš kurso), tiek eurus į litus (dauginant iš kurso), tačiau atvirkštinis kursas negali būti taikomas; mokėtinos arba apskaitinės pinigų sumos, perskaičiuotos į eurus, turi būti apvalinamos iki euro cento pagal aritmetinio apvalinimo taisyklę.

24. Perskaičiuojant į eurus darbo užmokestį, pensijas ir kitas socialines išmokas, gavėjo naudai turi būti apvalinama iki euro cento (tais atvejais, kai skaitmuo po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra didesnis už 0, prie paskutinio skaitmens pridedamas vienetą) arba nustatomas naujas dydis, ne mažesnis už buvusį litais nustatytą dydį, perskaičiuotą į eurus.

25. Tarifai, įkainiai, komisiniai užmokesčiai ir kiti panašūs litais (eurais) išreikšti dydžiai, kuriuos reikia perskaičiuoti į eurus (litus), perskaičiuojami ir išreiškiami eurais (litais) tiek pat skaitmenų po kablelio tikslumu, keliais jie buvo išreikšti litais (eurais). Valstybės ir savivaldybių institucijos teisės aktų nustatyta tvarka ar šalys – tarpusavio susitarimu gali taikyti tikslesnius išraiškos būdus. Apvalinama iki 2 skaitmenų po kablelio tik apskaičiuotus galutinę mokėtiną arba apskaitinę pinigų sumą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

26. Valstybės institucijos teisės aktais ar sutarčių šalys – tarpusavio susitarimu galės nustatyti naujus rinkliavų, baudų ir kitų įmokų dydžius (eurais be centų ar kitu patogiu naudoti dydžiu). Nustatydamos naujus rinkliavų, baudų ir kitų įmokų dydžius, valstybės institucijos gali tik minimaliai nutolti nuo tų dydžių, kurie būtų gaunami perskaičiuojant pagal neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą, t. y. euro įvedimas neturi tapti priežastimi padidinti rinkliavų, baudų ir kitų įmokų dydžius (sutarčių šalims rekomenduojama laikytis šios taisyklės). Nauji administracinių baudų dydžiai bus apskaičiuojami vadovaujantis taisykle, kurią Lietuvos Respublikos Seimas nustatys tvirtindamas Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymą. Teismai ar kitos institucijos, priimančios sprendimus dėl piniginių baudų, likus ne mažiau kaip 40 dienų iki euro įvedimo dienos, sprendimuose dėl baudų skyrimo paskirtos piniginės baudos dydį nurodo ne tik litais,

bet ir eurais pagal Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatyme nustatytą piniginių baudų perskaičiavimo kursą.

27. Atliekant dydžių, kurie nėra galutinės mokėtinos sumos, apvalinimą ar nustatant naujus dydžius, negali būti pažeistas sutarčių ir finansinių priemonių tęstinumo principas, t. y. negalima daryti įtakos galutinei sutartyje nustatytai sumai.

28. Šiame skirsnyje nustatyta tvarka taikoma visais litų perskaičiavimo į eurus ir apvalinimo atvejais, jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip.

V. GRYNŲJŲ EURŲ IR LITŲ BENDROS APYVARTOS LAIKOTARPIS

29. Nuo pat įvedimo dienos *euro* taps vienintele valiuta, kurią privaloma priimti atsiskaitant, išskyrus apibrėžtą 15 dienų trukmę grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpį, kurio metu bus galima atsiskaityti ir litų banknotais bei monetomis. Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpio trukmė pasiūlyta atsižvelgiant į bankų, prekybos ir paslaugų teikimo įstaigų aprūpinimo eurais ir litų surinkimo techninį pajėgumą, euro įvedimo praktiką euro zonos valstybėse ir Lietuvos Respublikos patirtį, įgytą įvedant litą 1993 metais. Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu didžioji litų banknotų ir monetų dalis bus pakeista į eurus arba išleista perkant prekes ar paslaugas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

30. Atsiskaityti automatinėse prekybos (paslaugų teikimo) vietose, kuriose įplaukos registruojamos ir prekės išduodamos (paslaugos suteikiamos) be kasininko ar kito darbuotojo, taip pat atsiskaityti už taksi paslaugas 15 dienų nuo euro įvedimo dienos bus galima tik eurais, jeigu nėra galimybės 15 dienų nuo euro įvedimo dienos atsiskaityti abiem valiutomis (litais ir eurais). Pasibaigus grynųjų litų ir eurų bendros apyvartos laikotarpiui, atsiskaityti automatinėse prekybos (paslaugų teikimo) vietose, taip pat atsiskaityti už taksi paslaugas bus galima tik eurais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

VI. GRYNŲJŲ LITŲ KEITIMAS Į EURUS

31. Grynjieji litai į eurus bus keičiami neatlygintinai:

31.1. 6 mėnesius po euro įvedimo dienos visuose bankų skyriuose – litų banknotai bei litų ir centų monetos;

31.2. 6 mėnesius, praėjus pusei metų po euro įvedimo dienos, bankų skyriuose, kurių sąrašą nustatys Lietuvos bankas, – litų banknotai;

31.3. 60 dienų po euro įvedimo dienos Lietuvos pašte – litų banknotai bei litų ir centų monetos;

31.4. neribotą laiką po euro įvedimo dienos – Lietuvos banke.

VII. KAINŲ NURODYMAS LIT AIS IR EURAIS

32. Privalomo kainų nurodymo litais ir eurais laikotarpis prasideda po 30 dienų, kai Europos Sąjungos Taryba priima sprendimą dėl neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso ir tęsiasi 6 mėnesius po euro įvedimo dienos. Kainų litais ir eurais nurodymo formą ir priemones pasirenka prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas. Nurodoma prekės ar paslaugos kaina litais ir eurais, kurią vartotojas turi mokėti, ir Europos Sąjungos Tarybos oficialiai priimtas neatšaukiamai nustatytas euro ir lito perskaičiavimo kursas. Kainos litais ir eurais nurodomos ne tik prekybos ir paslaugų teikimo vietose, bet ir prekių ir paslaugų reklamoje, jeigu joje nurodoma prekių ar paslaugų kaina. Kainų nurodymas litais ir eurais turi būti aiškiai suprantamas, negali būti klaidinantis ar pateikiamas kartu su nereikalinga informacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

33. Energiją (elektrą, šilumą, karštą ir šaltą vandenį, dujas) tiekiančių ir komunalines paslaugas teikiančių įmonių, daugiabučius namus administruojančių įmonių ir daugiabučių namų savininkų bendrijų vartotojams pateikiamose atsiskaitymo už energiją, komunalines ir priežiūros

paslaugas sąskaitose arba mokėjimo pranešimuose mokėtinos sumos privalomo kainų litais ir eurai nurodymo laikotarpiu turi būti nurodytos litais ir eurai. Informacija apie energijos ir paslaugų kainas litais ir eurai bei mokėtinas sumas šiuo laikotarpiu paslaugų teikėjo pasirinkimu turi būti nurodoma tose pačiose sąskaitose arba mokėjimo pranešimuose ar vartotojams pateikiama papildomame lape, kuris pridedamas prie sąskaitų ar mokėjimo pranešimų.

V. VIEŠASIS SEKTORIUS

I. VERTYBINIŲ POPIERIŲ NOMINALIOSIOS VERTĖS PERSKAIČIAVIMAS

34. Atsižvelgiant į euro zonos valstybių praktiką, pasirinkta Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių (toliau – VVP) nominaliąją vertę pakeisti pagal konkretaus investuotojo turimą vertybinių popierių paketą ir nustatyti naują vieno VVP nominaliąją vertę, lygią 1 euro centui. Visų litais išleistų VVP nominalioji vertė bus pakeičiama konkretaus investuotojo pagal kiekvieną vertybinio popieriaus emisijos atpažinimo kodą kiekvienoje atskiroje sąskaitoje turimų vertybinių popierių bendrąją nominaliąją vertę, padalijant iš neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso, padauginant iš 100 ir apvalinant iki sveikojo skaičiaus. Gauta reikšmė bus to investuotojo turimų euro cento nominaliosios vertės vertybinių popierių skaičius. Tai techniškai nesudėtingas ir skaidrus būdas: vertybinių popierių vertė mažiausiai paveikiama perskaičiavimo, todėl nereikia papildomų išmokų apvalinimo skirtumams kompensuoti, kurių pririnktų taikant kitus būdus.

35. VVP nominaliosios vertės pakeitimo tvarka bus taikoma ir kitiems nematerialiesiems skolos vertybiniais popieriais, jeigu išleidžiamos skolos vertybinių popierių emisijos sąlygose nebuvo numatyta kitokia nominaliosios vertės keitimo tvarka.

36. Konvertuojamųjų obligacijų nominalioji vertė bus keičiama pagal kiekvieną obligaciją atskirai. Jos nominalioji vertė bus dalijama iš neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso ir apvalinama iki 2 skaitmenų po kablelio, nes santykis, kuriuo keičiamos konvertuojamosios obligacijos į akcijas, turi išlikti nepakitęs.

37. Nuosavybės vertybinių popierių nominalioji vertė bus keičiama taip: bendra tos pačios klasės ir nominaliosios vertės išleistų vertybinių popierių nominalioji vertė litais bus dalijama iš neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso, dalijama iš išleistų tos klasės ir nominaliosios vertės vertybinių popierių skaičiaus ir apvalinama iki 2 skaitmenų po kablelio. Pakeista nuosavybės vertybinių popierių nominalioji vertė išreiškiama eurai euro centų tikslumu (sveikuoju skaičiumi).

38. Pajinių įnašų, jų dalių vertė bus keičiama taip: kiekvieno pajinio įnašo, jo dalies vertė bus perskaičiuojama pagal neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą.

39. Likus mažiausiai 6 mėnesiams iki euro įvedimo dienos, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija parengs ir pateiks Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo, reglamentuojančio akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių įstatinio kapitalo ir vertybinių popierių vertės išraišką eurai bei įstatų keitimo procedūras, projektą.

II. MOKESČIAI

40. Mokestinių laikotarpių, kurie prasidės nuo euro įvedimo dienos, taip pat tų mokestinių laikotarpių, kurie prasidės iki euro įvedimo dienos, o baigsis po jos, mokesčių deklaracijose mokėtinos (grąžintinos) ir kitos sumos bus nurodomos eurai. Po euro įvedimo dienos mokesčių mokėtojų pateiktose tiek pirminėse, tiek patikslintose mokesčių deklaracijose už mokestinius laikotarpius, kurie prasidėjo ir baigėsi iki euro įvedimo dienos, visi deklaruojami duomenys ir mokėtinos į biudžetą (grąžintinos iš biudžeto) sumos nurodomos litais. Mokesčių deklaracijų, pateiktų litais, galutinį rezultatą (mokėtinas ar grąžintinas) sumas, t. y. mokestines prievoles, kurios vykdomos po euro įvedimo dienos, mokesčių administratorius konvertuoja į eurus. Avansinio pelno mokesčio deklaravimo atveju, jeigu per metus keičiama atsiskaitymo valiuta, turi būti naudojama viena valiuta už visą laikotarpį, t. y. avansinio pelno mokesčio deklaracijos už visą laikotarpį turi būti pildomos ir tikslinamos sumas nurodant litais.

41. Mokesčių sumos susitarimuose tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojų, patikrinimo aktuose, sprendimuose dėl patikrinimo akto tvirtinimo nuo euro įvedimo dienos bus nurodomos eurai neatsižvelgiant į tai, už kokį laikotarpį šios sumos skaičiuojamos.

42. Permokėtos visų mokesčių laikotarpių mokesčių sumos nuo euro įvedimo dienos bus gražinamos mokesčių mokėtojams eurais.

43. Visos mokesčių mokėtojų iki euro įvedimo dienos neįvykdytos prievolės ir susidariusios permokos litais euro įvedimo dieną bus perskaičiuotos pagal neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą.

44. Likus mažiausiai 6 mėnesiams iki euro įvedimo dienos, finansų ministro įsakymu bus patvirtinti nauji banderolių, skirtų cigarečių pakuotėms ženklinti, pavyzdžiai, kuriuose maksimali cigarečių mažmeninė kaina bus nurodyta eurais.

III. APSKAITA IR FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

45. Ūkio subjektai ir viešojo sektoriaus subjektai nuo euro įvedimo dienos buhalterinę apskaitą tvarkys eurais. Apskaitos dokumentai nuo euro įvedimo dienos turės būti išrašomi sumas nurodant eurais.

46. Ūkio subjektai ir viešojo sektoriaus subjektai, kurių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, paskutinių metų iki euro įvedimo finansines ataskaitas rengs litais. Euro įvedimo dieną turtas, įsipareigojimai, nuosavybė, finansavimo sumos turi būti išreikšti eurais. Ūkio subjektai, kurių finansiniai metai nesutaps su kalendoriniais metais ir kurių finansinių metų paskutinė diena bus vėlesnė už euro įvedimo dieną, finansines ataskaitas rengs eurais. Eurais parengtų finansinių ataskaitų praėjusių atskaitinių laikotarpių duomenys, išreikšti litais, turės būti perskaičiuoti ir nurodyti eurais.

47. Likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki euro įvedimo dienos, finansų ministras patvirtins viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartą viešojo sektoriaus subjektams, o Audito ir apskaitos tarnyba – verslo apskaitos standartą ūkio subjektams dėl susijusių su euro įvedimu buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės reikalavimų.

IV. INFORMACINIŲ SISTEMŲ PRITAIKYMAS

48. Informacinės sistemos iki euro įvedimo dienos bus pritaikytos duomenims eurais tvarkyti. Rekomenduojama siekti, kad informacines sistemas pritaikant euro įvedimui nebūtų keičiamos esamos informacinių sistemų funkcinės galimybės.

49. Valstybės institucijos, įstaigos, įmonės ir kitos organizacijos iki euro įvedimo dienos privalo pasiręsti, kad naudojamos finansų valdymo, apskaitos, ataskaitų ir kitos informacinės sistemos būtų pritaikytos prie atsiskaitymų, apskaitos ir atskaitomybės rengimo eurais, ir užtikrinti šių sistemų veiklos tęstinumą po euro įvedimo dienos.

50. Kiekviena valstybės institucija parengia savo valdomų informacinių sistemų pritaikymo euro įvedimui veiksmų planą, kuriame būtų nurodyti reikiami veiksmai, jų įgyvendinimo terminai, už įgyvendinimą atsakingi administracijos padaliniai (asmenys), ir ne vėliau kaip likus 12 mėnesių iki euro įvedimo dienos pateikia jį Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Susisiekimo ministerijos, prižiūrinčiam minėtų veiksmų planų įgyvendinimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

51. Valstybės institucijos, įstaigos, įmonės ir kitos organizacijos nuo 2007 metų, vykdydamos informacinių sistemų viešuosius pirkimus, privalo užtikrinti, kad perkamos informacinės sistemos tiktų darbui įvedus eurą. Visi šių institucijų inicijuoti investicijų projektai, kuriais siekiama pirkti ar modernizuoti informacines sistemas, turi būti suderinti su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos, kuris turi užtikrinti šio punkto nuostatų vykdymą.

52. Valstybės institucijos, įstaigos, įmonės ir kitos organizacijos pagal veiklos sritį ne vėliau kaip likus 5 mėnesiams iki euro įvedimo dienos turi parengti naujas dokumentų formas, nustatyti jų pildymo reikalavimus ir apie pakeitimus, susijusius su euro įvedimu, informuoti duomenų teikėjus, vartotojus ir klientus. Statistinės atskaitomybės dokumentų formas ir jų pakeitimus oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos turi rengti plano 57 punkte numatyta statistikos suderinimo tvarka.

53. Euro įvedimo dieną turto, įsipareigojimų, nuosavybės likučiai ir kitos litais išreikštos galutinės sumos turi būti perskaičiuotos į eurus, prieš tai duomenis informacinėse sistemose išsaugant litais.

54. Informacinėse sistemose formuojami įvairūs ataskaitiniai dokumentai (finansų, statistikos ir kitų tipų ataskaitos, deklaracijos, pažymos ir kt.) už laikotarpį, pasibaigiantį iki euro įvedimo dienos, prireikus ir už ankstesnius laikotarpius, neatsižvelgiant į duomenų pateikimo datą, turi būti rengiami ir teikiami valstybės institucijoms sumas nurodant litais, o dokumentuose, kuriuos formuojant bus naudojami duomenys, apskaityti po euro įvedimo dienos, – šias sumas nurodant eurais.

55. Rekomenduojama nuo euro įvedimo dienos atliekant finansinius skaičiavimus arba formuojant ataskaitinius dokumentus eurais informacinėse sistemose nekeisti algoritmų ir naudoti laikotarpių iki euro įvedimo dienos duomenis, perskaičiuotus į eurus. Valstybės institucija, perduodama kitai valstybės institucijai duomenis elektroniniu būdu, neturi perskaičiuoti sumų, priimtų litais (arba eurais), į sumas eurais (arba litais).

56. Pasirengimo laikotarpiu ir po euro įvedimo dienos prireikus rekomenduojama pateikti duomenis dviem valiutomis, tarpinius skaičiavimus atlikti litais iki euro įvedimo dienos arba eurais nuo euro įvedimo dienos ir perskaičiuoti į kitą valiutą tik galutines sumas.

V. STATISTIKOS SUDERINIMAS

57. Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas, Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir kitos oficialiąją statistiką tvarkančios valstybės institucijos suderins statistikos tvarkymo procedūras, parengs statistikos duomenų rinkimo, statistinės informacijos rengimo ir sklaidos, kitas statistikos tvarkymo priemones, pasirengs po euro įvedimo statistinę informaciją skelbti eurais, skelbiamas litais išreikštas istorines laiko eilutes perskaičiuos į eurus. Šiame punkte nurodytų veiksmų atlikimą koordinuos Lietuvos statistikos departamentas.

VI. IŠANKSTINIO APMOKĖJIMO ŽENKLAI (TRANSPORTO BILIJETAI, PAŠTO ŽENKLAI IR KITA)

58. Keleivių vežimo oro, vandens, geležinkelių ir kelių transportu tolimojo, priemiestinio ir vietinio susisiekimo maršrutais bilijetai, kuriuose nurodyta bilijeto nominalioji vertė litais, galios dvejus metus po euro įvedimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

59. Pašto mokes ženkliai (galiojantys Lietuvos Respublikos pašto ženkliai, pašto blokai, ženklini vokai ir atvirukai (atvirlaiškiai), ženklinios aerogramos), kurių nominalioji vertė nurodyta litais, galios dvejus metus po euro įvedimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

60. Keleivių vežimo oro, vandens, geležinkelių ir kelių transportu tolimojo, priemiestinio ir vietinio susisiekimo maršrutais bilietų ir pašto mokes ženklų, kurių vertė nurodyta litais, pardavėjai po mėnesio, kai Europos Sąjungos Taryba priima sprendimą dėl neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso, ir dvejus metus po euro įvedimo dienos privalės informuoti vartotojus apie plano 58 ir 59 punktuose nustatytą šių transporto bilietų ir pašto mokes ženklų galiojimo terminą kaip vieną iš sutarties sąlygų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

VII. SAVIVALDYBIŲ VEIKLA

61. Savivaldybės turi pasirengti, kad įvedant eurą sklandžiai veiktų jų valdomos sritys, ypač viešojo transporto sritis. Savivaldybių įsteigtos viešąsias paslaugas teikiančios įmonės parengs savo veiklos planus, kuriuose ypač daug dėmesio turės būti skiriama grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu vykdomai veiklai.

62. Siekiant išvengti nepagrįsto kainų didėjimo savivaldybių kompetencijai priskirtuose viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų sektoriuose, savivaldybės, likus mažiausiai 3 mėnesiams iki euro įvedimo dienos, peržiūrės ir prireikus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (*Žin.*, 1996, Nr. [84-2000](#); 2006 Nr. 41-102) nustatyta tvarka pakeis visas su viešųjų paslaugų teikėjais

sudarytas sutartis, kad užmokestis už teikiamas viešąsias paslaugas įvedant eurą būtų apvalinamas tik gyventojų naudai ir nebūtų didinamas.

63. Savivaldybių pasirengimo euro įvedimui administracinę priežiūrą vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai apskrityse.

VI. LIETUVOS BANKAS

I. EURŲ BANKNOTAI IR MONETOS

64. Institucija, atsakinga už tai, kad Lietuvos Respublikoje būtų laiku apsirūpinta eurų banknotais ir monetomis, yra Lietuvos bankas. Pasirengimo laikotarpiu Lietuvos bankas suderins su Europos centriniu banku ir banknotus tiekiančios valstybės nacionaliniu centru banku teisinius ir logistinius eurų banknotų įsigijimo klausimus. Su Europos centriniu banku bus pasirašyta eurų banknotų skolinimosi sutartis. Lietuvos Respublikos eurų monetas kaldins uždaroji akcinė bendrovė „Lietuvos monetų kalykla“ (toliau – Lietuvos monetų kalykla). Lietuvos monetų kalykla yra pasirengusi kaldinti lietuviškas eurų ir euro centų monetas, tačiau tai daryti ji galės po to, kai Europos Sąjungos Taryba priims sprendimą dėl euro įvedimo Lietuvos Respublikoje.

65. Lietuvos banko valdyba 2005 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 28 „Dėl apyvartinių euro centų ir eurų monetų nacionalinės pusės (averso) gipsinių modelių patvirtinimo“ patvirtino trijų skirtingų dizainų apyvartinių eurų ir euro centų monetų nacionalinės pusės gipsinius modelius. Visų nominalų apyvartinių eurų ir euro centų monetų nacionalinėje pusėje pavaizduotas valstybės herbo simbolis Vytis, 12 žvaigždučių, išdėstytų aplink centrą, užrašas „Lietuva“ ir metai. Apyvartinių euro centų ir eurų monetų nacionalinės pusės (averso) vaizdai atitinka Europos Sąjungos Tarybos patvirtintas rekomendacijas dėl eurų monetų nacionalinės pusės ir yra suderinti su Europos Komisija, jų atvaizdai bus išspausdinti oficialiame leidinyje „Valstybės žinios“ ir Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Lietuvos banko valdyba turės patvirtinti euro monetų su nacionaline puse etalonus, kuriuose, be išvardytų simbolių, bus monetos išleidimo (euro įvedimo) metai.

66. Lietuvos bankas parengs ir patvirtins grynųjų pinigų pakeitimo gaires, kuriose bus nustatyta grynųjų pinigų keitimo Lietuvos Respublikoje euro įvedimo metu tvarka, pagrindiniai grynųjų pinigų keitimo proceso dalyviai ir jų funkcijos, apsirūpinimas eurų banknotais ir monetomis, išankstinis jų paskirstymas ir kiti su grynųjų pinigų keitimu susiję klausimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

67. Lietuvos bankas bus pasirengęs atlikti išankstinį pirminį eurų banknotų paskirstymą bankams likus 2 mėnesiams iki euro įvedimo dienos. Įvertinęs apyvartinių eurų ir euro centų monetų poreikį Lietuvai ir techniškai sudėtingą išankstinio pirminio eurų ir euro centų monetų paskirstymo procesą, Lietuvos bankas bus pasirengęs atlikti išankstinį pirminį eurų ir euro centų monetų paskirstymą bankams likus 3 mėnesiams iki euro įvedimo dienos. Bankai išankstinį antrinį euro banknotų ir euro monetų paskirstymą klientams pradės vykdyti likus mėnesiui iki euro įvedimo dienos ir vykdys iki euro įvedimo dienos. Išankstinis pirminis ir antrinis eurų paskirstymas vyks pagal iš anksto tarp dalyvaujančių šalių suderintus grafikus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

68. Lietuvos bankas iki išankstinio eurų banknotų ir monetų paskirstymo suderins su bankais iš anksto paskirstomų eurų banknotų ir monetų poreikį, nominalų struktūrą, pristatymo terminus. Įvertinęs išduodamų eurų poreikį, Lietuvos bankas parengs išankstinio eurų banknotų ir monetų pateikimo bankams sąlygas ir pasirašys sutartis. Bankai už gautus iš anksto eurų banknotus ir monetas turės įkeisti lėšas arba vertybinius popierius ir su Lietuvos banku atsiskaitys debeto pervedimais.

69. Bankams iš anksto turi būti paskirstytas toks eurų banknotų ir monetų kiekis, kad iš anksto būtų galima aprūpinti grynaisiais eurai bankų klientus, visų pirma tuos, kurie atsiskaitymams už prekes ir paslaugas naudoja grynuosius pinigus, ir Lietuvos pašto nustatytas Lietuvos pašto paslaugų teikimo vietas. Bankų veiksmus rengiantis išankstiniam grynųjų eurų paskirstymui koordinuoja Lietuvos bankas.

70. Vienas iš svarbiausių grynųjų pinigų keitimo elementų yra grynųjų litų banknotų ir monetų išėmimas iš apyvartos. Šiuo metu Lietuvos Respublikos apyvartoje yra apie 90 mln. vnt. litų banknotų. Esama bankų infrastruktūra ir banknotų tvarkymo pajėgumai leis priimti ir tvarkyti banknotus, tačiau litų išėmimas iš apyvartos būtų sklandesnis, jeigu dar iki euro įvedimo dienos jau būtų sugrįžusi didesnė litų dalis. Kadangi Lietuvos Respublikoje yra didelis (daugiau nei 1 mlrd. vnt.) litų ir centų monetų skaičius, svarbu tinkamai pasirengti jų surinkimui ir tvarkymui. Prognozuojama, kad grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu gyventojai bankuose, prekybos ir paslaugų teikimo įstaigose pasikeis ne mažiau kaip 80 procentų apyvartoje esančių litų. Sklandų litų keitimą į eurus rajonų centruose užtikrins išplėtotas bankų skyrių ir Lietuvos pašto paslaugų teikimo vietų tinklas.

71. Gyventojai ir verslo atstovai, nespėję pasikeisti grynųjų litų bankuose ir Lietuvos pašte neatlygintino grynųjų pinigų keitimo laikotarpiu, galės tai padaryti Lietuvos banke.

72. Lietuvos bankas, bendradarbiaudamas su bankais, įgyvendina priemones, kurių tikslas – sumažinti grynųjų pinigų kiekį apyvartoje. Numatoma organizuoti litų ir centų monetų surinkimo iš apyvartos akcijas, skatinti kuo anksčiau pradėti grąžinti juridinių ir fizinių asmenų sukauptas litų ir centų monetas, iš anksto platinti pažintinius eurų monetų rinkinius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

73. Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu Lietuvos banko grynųjų pinigų keitimo priežiūros grupė vykdys grynųjų pinigų keitimo plano įgyvendinimo – grynųjų litų keitimo ir litų išėmimo iš apyvartos proceso – priežiūrą ir operatyviai spręs su grynųjų pinigų keitimu susijusius klausimus.

II. MOKĖJIMO SISTEMA

74. Nuo euro įvedimo dienos nustos veikti Lietuvos banko realaus laiko mokėjimo sistema LITAS-RLS. Be pertvarkymo į bendros mokėjimų eurais erdvės (toliau – SEPA) reikalavimus atitinkančias mokėjimo sistemas Lietuvos banko mažmeninių mokėjimų sistema LITAS-MMS ir Lietuvos centrinės kredito unijos mokėjimo sistema KUBAS galės veikti vykdydamos tarpuskaitas eurais tik vienus metus po euro įvedimo dienos.

75. Siekiant užtikrinti mokėjimo paslaugų šalyje esamo lygio išsaugojimą įvedus eurą, Lietuvos bankas kartu su kredito įstaigomis turės priimti sprendimą dėl vietinės mažmeninių mokėjimų sistemos eurais nuo 2016 metų tikslingumo, jos funkcionalumo ir veikimo laikotarpio arba turės susitarti dėl priemonių, kad SEPA mokėjimo paslaugų kokybė būtų ne žemesnio lygio nei mokėjimo paslaugų litais. Kartu turi būti siekiama, kad įkainių lygis už SEPA mokėjimo paslaugas būtų ne didesnis nei mokėjimo paslaugų litais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

III. VALIUTŲ KURSAI

76. Nuo euro įvedimo dienos Lietuvos bankas skelbs Lietuvos Respublikoje Europos centrinio banko nustatytus euro ir pagrindinių užsienio valiutų kursus. Kitų užsienio valiutų ir euro kursus nustatys ir skelbs Lietuvos bankas.

VII. BANKAI

77. Bankai turi visapusiškai pasirengti ir atitinkamai pertvarkyti informacines ir kitas vidaus sistemas, kad galėtų tinkamai informuoti ir aptarnauti savo klientus.

78. Rekomenduojama bankams grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu numatyti papildomas organizacines priemones (lankstųjį darbo laiko grafiką, darbuotojus ypatingiems laikiniams darbams ir kita) ir skatinti savo klientus kuo anksčiau pradėti gražinti juridinių ir fizinių asmenų sukauptas litų ir centų monetas.

I. LITŲ KEITIMAS

79. Bankai turi būti pasirengę patenkinti juridinių ir fizinių asmenų eurų banknotų ir monetų poreikius. Nuo euro įvedimo dienos bankai klientams išduos tik eurų banknotus ir monetas, jie nebeišduos litų banknotų ir litų ir centų monetų.

II. KLIENTŲ SĄSKAITOS

80. Euro įvedimo dieną indėliai ir kitos pinigų sumos visose klientų sąskaitose kredito ir elektroninių pinigų įstaigose litais neatlygintinai perskaičiuojamos į eurus, taikant neatšaukiamai nustatytą euro ir lito perskaičiavimo kursą ir laikantis Europos Sąjungos teisės nustatytų perskaičiavimo bei kitų reikalavimų.

81. Kredito ir elektroninių pinigų įstaigos turės informuoti klientus apie svarbiausius euro įvedimo aspektus. Visų pirma turi būti atkreipiamas klientų dėmesys į tai, kad po euro įvedimo dienos nebus galima atlikti mokėjimų negrynaisiais pinigais litais ir turėti sąskaitų litais.

III. PALŪKANŲ NORMOS

82. Visos teisės aktų, sutarčių ir kitų dokumentų nuorodos į tarpbankines palūkanų normas VILIBOR (*Vilnius Interbank Offered Rate*) nuo euro įvedimo dienos bus laikomos nuorodomis į EURIBOR (*Euro Interbank Offered Rate*), išskyrus vienos nakties paskolų palūkanų normą. Nuorodos į vienos nakties VILIBOR bus laikomos nuorodomis į EONIA (*Euro OverNight Index Average*). Sutartyse šalys gali numatyti kitaip. Jeigu sutartyse ar kituose dokumentuose numatyta nuoroda į VILIBOR laikotarpiui, prasidėjusiam iki euro įvedimo dienos ir pasibaigusiančiam po euro įvedimo dienos, ši palūkanų normų dydžių išraiška bus naudojama iki laikotarpio, kuriam ji apskaičiuota, pabaigos, jeigu šalys nesusitars kitaip.

IV. BANKOMATAI

83. Bankai turi visapusiškai parengti bankomatų tinklo infrastruktūrą eurų banknotams išduoti ir užtikrinti, kad jiems priklausantys bankomatai nuo euro įvedimo dienos būtų pripildyti eurų banknotų. Bankai turi užtikrinti, kad bankomatų išduodamų eurų banknotų nominalų struktūroje dominuotų mažieji nominalai.

VIII. MAŽMENINĖ PREKYBA IR PASLAUGOS

84. Ūkio subjektai, kurie verčiasi mažmenine prekyba, viešuoju maitinimu, finansinių ir kitų paslaugų teikimu gyventojams, turi išmokyti savo personalą atlikti pinigines operacijas grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu.

85. Vadovaudamiesi plano 32 punkte išdėstytais kainų litais ir eurai nurodymo principais, asmenys, parduodantys prekes (teikiantys paslaugas), privalės pradėti nurodyti prekių (paslaugų) kainas litais ir eurai po 60 dienų, kai Europos Sąjungos Taryba priims sprendimą dėl neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso. Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu kainos, nurodytos litais ir eurai, mokėtinos pirkėjo pasirinkta valiuta.

86. Kainos turės būti perskaičiuojamos pagal plano 23 punkte išdėstytas perskaičiavimo ir apvalinimo nuostatas, tačiau nebus laikoma kainų perskaičiavimo pažeidimu, jeigu galutinė prekės (paslaugos) kaina – mokėtina suma – bus apvalinama į mažesnę pusę pirkėjo naudai.

87. Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu pardavėjai ir paslaugų teikėjai turės priimti įmokas litais arba eurai, bet siekti duoti grąžą tik eurai.

88. Atsiskaitant grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu, kasos pajamų ir išlaidų orderiuose, pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvituose, kasos aparato kvituose, taksometro

spausdintuvo spausdinamuose kvituose pagal galimybes sumos nurodomos litais ir eurai. Nesant galimybės sumų nurodyti dvejopai (tiek litais, tiek eurai), suma nurodoma arba litais, arba eurai. Pasibaigus grynųjų litų ir eurų bendros apyvartos laikotarpiui, sumos nurodomos tik eurai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

89. Ūkio subjektai ir ūkio subjektų asociacijos bus skatinami pasirašyti Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) memorandumą, kurį parengs Ūkio ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

90. Ūkio subjektai ir ūkio subjektų asociacijos, kurie pasirašys Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) memorandumą ir jo laikysis privalomo kainų nurodymo litais ir eurai laikotarpiu, Ūkio ministerijos nustatyta tvarka galės naudoti specialiai sukurtą logotipą. Pažeidę Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) memorandumą ūkio subjektai ir ūkio subjektų asociacijos praras teisę naudoti specialiai sukurtą šio memorandumo logotipą. Nepagrįstai didinantys kainas ar kitaip piktnaudžiaujantys euro įvedimu ūkio subjektai bus įtraukiami į juodąjį sąrašą, kuris skelbiamas viešai interneto svetainėje www.euro.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

90¹. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos, siekdamos nustatyti su kainų perskaičiavimu susijusius pažeidimus, vykdys ūkio subjektų, kurie verčiasi mažmeninės prekybos paslaugų teikimu vartotojams, patikrinimus. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba koordinuoja plano 90¹ punkte nurodytų vartotojų teisių apsaugos institucijų, atsakingų už tam tikros vartojimo srities reguliavimą, veiklą siekiant apsaugoti vartotojus nuo galimo nepagrįsto kainų didinimo ar kitokio piktnaudžiavimo euro įvedimu.

Papildyta punktu:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

91. Privačiam sektoriui rekomenduojama patikrinti ir parengti euro įvedimui naudojamas verslo valdymo, apskaitos ir kitas sistemas, kurių veikimas gali turėti įtakos sklandžiam euro įvedimo procesui ir veiklos tęstinumui po euro įvedimo dienos.

IX. VARTOTOJŲ APSAUGA

92. Kainų nurodymas litais ir eurai yra svarbi priemonė, padedanti apsaugoti vartotojus nuo galimo piktnaudžiavimo kainas litais perskaičiuojant į eurus.

93. Mokėtinų litais sumų nurodymas litais ir eurai pratins prie naujo vertės matavimo vieneto. Laikotarpiu, kuris prasideda po 60 dienų nuo Europos Sąjungos Tarybos priimto sprendimo dėl neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso ir baigiasi paskutinę dieną prieš euro įvedimą, darbo užmokestis, socialinės apsaugos išmokos, kitos išmokos, mokėtinos, įskaitytinės ar nurašytinos, piniginės sumos turi būti nurodomos litais ir eurai.

94. Su darbo užmokesčio, pensijų, socialinių išmokų mokėjimu susiję dydžiai (minimalusis valandinis atlygis, minimalioji mėnesinė alga, bazinė mėnesinė alga, bazinis valandinis atlygis, Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodikliai ir kita) eurai bus nustatomi gavėjų naudai. Apie minėtų dydžių nustatymą eurai gyventojai bus plačiai informuojami.

95. Rekomenduojama, kad atlyginimams skirti gryniesi pinigai būtų išduodami mažo nominalo eurų banknotais.

96. Europos Sąjungos Tarybai priėmus sprendimą dėl išlygos panaikinimo ir euro įvedimo Lietuvos Respublikoje, pradės veikti nemokama telefono linija (euro telefonas), kuria bus teikiama informacija apie pasirengimą euro įvedimui ir numatomą euro įvedimo Lietuvos Respublikoje tvarką. Informacinė kampanija, privalomas kainų litais ir eurai nurodymas, griežtai reglamentuota litų perskaičiavimo į eurus tvarka ir aktyvus visuomenės dalyvavimas padės išvengti pažeidimų, padaromų litus keičiant į eurus. Visuomenės nariai bus skatinami tikrinti, ar kainos litais ir eurai yra nurodomos teisingai, ar tinkamai laikomasi litų perskaičiavimo į eurus tvarkos, ir apie nustatytus netikslumus ar

įtariamus pažeidimus informuoti institucijas pagal joms priskirtą kompetenciją (pateikti joms skundus).

97. Kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamoje Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijoje (toliau – Strategija), šalies gyventojams bus sudarytos galimybės susipažinti su eurų nominalais, litų keitimo į eurus galimybėmis, litų perskaičiavimo į eurus tvarka. Tai padės vartotojams greitai patikrinti litų perskaičiavimo į eurus (ir atvirkščiai) teisingumą. Šiuo atveju pravers ir valstybės institucijų informacija, skelbiama per žiniasklaidos ir kitas visuomenės informavimo priemones.

98. Bankuose gryniesi pinigai nuo euro įvedimo dienos bus išduodami (mokami) ne litais, bet eurais.

99. Grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu kainų ir įkainių taikymas turi būti nediskriminacinis euro atžvilgiu.

100. Siekiant išvengti nepagrįsto kainų didėjimo įvedant eurą ir kitų vartotojų teisių pažeidimų, susijusių su litų perskaičiavimu į eurus, bus kompleksiskai vykdomos šios priemonės:

100.1. Lietuvos statistikos departamentas įprasta tvarka stebės mažmeninių kainų pokyčius ir apie juos informuos visuomenę. Nuo privalomo kainų nurodymo litais ir eurais laikotarpio pradžios iki euro įvedimo dienos ir dar vieną mėnesį po euro įvedimo kainos bus registruojamos litais ir eurais. Bus rengiama ir atsakingoms valstybės institucijoms bei visuomenei teikiama statistinė informacija apie vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokyčius, registruojant kainas litais ir eurais ir įvertinant kainų perskaičiavimo iš litų į eurus įtaką bendrajam vartotojų kainų pokyčiui. Nuo privalomo kainų nurodymo litais ir eurais laikotarpio pradžios iki euro įvedimo dienos ir dar vieną mėnesį po euro įvedimo dienos bus renkami kainų duomenys, rengiama ir teikiama statistinė informacija apie 100 pagrindinių vienaarūšių prekių ir paslaugų vidutines mažmenines kainas litais ir eurais ir jų pokyčius, po to dar 5 mėnesius bus rengiama ir teikiama statistinė informacija apie šių prekių ir paslaugų vidutines mažmenines kainas eurais ir jų pokyčius kartą per mėnesį;

100.2. Vartotojų ir pardavėjų, paslaugų teikėjų ginčus dėl klausimų, susijusių su euro įvedimu, pagal kompetenciją nagrinės Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [94-1833](#); 2007, Nr. [12-488](#); 2011, Nr. [146-6832](#)) 22 straipsnio 1 dalyje nurodytos ginčus nagrinėjančios institucijos;

100.3. visuomenė bus nuolat informuojama (internetu, spaudoje ir kt.) apie kainų stebėjimo rezultatus ir piktnaudžiavimo atvejus;

100.4. kad būtų užkirstas kelias didelio masto ir nuolatiniams pažeidimams, sistemiskai fiksuojami ir nustatomi dažniausi pažeidimų atvejai, ginčai, susiję su euro įvedimu, skundus nagrinėjančios ir patikrinimus atliekančios institucijos kas mėnesį Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pagal jos patvirtintą formą teiks ataskaitas apie gautus su euro įvedimu susijusius skundus ir nustatytus pažeidimus (jų dažnį ir kaitą) kartu su pasiūlymais, kokių priemonių imtis siekiant išvengti panašių atvejų ateityje;

100.5. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po plano 100.4 punkte nurodyto termino pabaigos apibendrins minėtame punkte nurodytų institucijų pateiktą informaciją ir pateiks ją Lietuvos Respublikos Vyriausybei;

100.6. *Neteko galios nuo 2013-12-20.*

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

X. VARTOTOJŲ SAUGUMAS

101. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija koordinuoja viešojo saugumo ir elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) klausimus, susijusius su euro įvedimu Lietuvos Respublikoje.

102. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija sudarys koordinacinę tarpžinybinę komisiją galimoms grėsmėms euro įvedimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu nustatyti, konkretiems pasiūlymams dėl šių grėsmių šalinimo teikti ir kompetentingų institucijų veiklai šioje srityje koordinuoti.

103. Lietuvos bankas įvairiais informacijos sklaidos kanalais informuos visuomenę ir (ar) atskiras tikslines grupes apie eurų banknotų ir monetų nominalus, banknotų apsaugos požymius, litų keitimo į eurus sąlygas.

104. Siekdamas užtikrinti, kad visuomenė ir grynųjų pinigų tvarkytojai būtų tinkamai informuojami apie bendrąją Europos Sąjungos valiutą eurą, ir numatyti eurų padirbinėjimo prevencijos priemonės, Lietuvos bankas, atsižvelgdamas į grynųjų pinigų tvarkytojų, kuriuos reikia mokyti, skaičių, jų žinių poreikį, darbo patirtį ir išsilavinimą, parengs ir organizuos grynųjų pinigų tvarkytojų mokymus apie eurų banknotų ir monetų ypatumus ir apsaugos požymius. Taip pat numatoma organizuoti praktinius mokymus sutrikusio regėjimo žmonėms, siekiant padėti jiems išmokti jutimiškai atpažinti naująją valiutą.

105. Lietuvos bankas sudarys sąlygas įsigyti pažintinių eurų monetų rinkinių visuomenei, ūkio subjektams, likus vienam mėnesiui iki euro įvedimo dienos.

XI. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

106. Visuomenės informavimas apie numatomą euro įvedimą vykdomas vadovaujantis Strategija. Strategijoje nustatyti visuomenės informavimo apie euro įvedimą principai, atsakingos valstybės institucijos ir įstaigos, kurios kartu su partneriais informuos visuomenę apie bendrąją Europos Sąjungos valiutą eurą ir Lietuvos Respublikos pasirengimą jį įsivesti. Strategijoje nustatyti visuomenės informavimo apie euro įvedimą etapai, pagrindinės informavimo kryptys, tikslinės informavimo grupės ir informacijos sklaidėjai.

107. Įgyvendinant Strategiją siekiama tokių tikslų: užtikrinti, kad Lietuvos gyventojai būtų aiškiai, objektyviai, tiksliai, laiku ir tinkamai informuoti apie euro įvedimą šalyje; didinti šalies gyventojų informuotumą apie būsimąją Lietuvos valiutą – eurą ir sumažinti su euro įvedimu siejamas baimes ar nerimą; parengti Lietuvos gyventojus euro įvedimui visapusiškai juos informuojant apie praktinius euro įvedimo aspektus. Įgyvendindamos Strategijos tikslus, atsakingos institucijos koordinuoja veiksmus tarpusavyje. Pagal kompetenciją priskirtoms tikslinėms grupėms pasiekti atsakingos institucijos naudoja visus joms prieinamus informacijos sklaidos kanalus ir būdus.

LIETUVOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO APIE EURO ĮVEDIMĄ IR KOMUNIKACIJOS STRATEGIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategija (toliau – Strategija) parengta vadovaujantis Nacionaliniu euro įvedimo planu. Strategijoje nustatyti visuomenės informavimo apie euro įvedimą principai, atsakingos valstybės institucijos ir įstaigos (toliau – atsakingos institucijos), kurios kartu su partneriais informuos visuomenę apie bendrąją Europos Sąjungos (toliau – ES) valiutą eurą ir Lietuvos Respublikos pasirengimą ją įsivesti. Šiame dokumente nustatyti Strategijos įgyvendinimo etapai, pagrindinės visuomenės informavimo kryptys, tikslinės informavimo grupės ir informacijos skleidėjai, pabrėžta bendradarbiavimo su Europos Komisija ir Europos centriniu banku svarba siekiant veiksmingai informuoti apie euro įvedimą.

2. Strategija parengta atsižvelgiant į Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 (Žin., 2012, Nr. [149-7630](#)) ir kurioje nustatytas tikslas tinkamai pasirengti bendrosios ES valiutos įvedimui, kai Lietuva įvykdys nustatytus konvergencijos kriterijus. Taip pat atsižvelgta į naujausias makroekonominės prognozes ir šalies ūkio raidos tendencijas, pagal kurias galima tikėtis, kad trumpuoju laikotarpiu bus vykdomi konvergencijos kriterijai (kainų stabilumo, valstybės finansų padėties tvarumo, šalies nacionalinės valiutos ir Vyriausybės vertybinių popierių ilgalaikių palūkanų normų stabilumo).

II. TIKSLAI

3. Įgyvendinant Strategiją, siekiama šių tikslų:

3.1. užtikrinti, kad Lietuvos gyventojai būtų aiškiai, objektyviai, tiksliai, laiku ir tinkamai informuoti apie visus praktinius euro įvedimo šalyje aspektus: gyventojų ir įmonių sąskaitų bankuose, balansų, socialinių išmokų, atlyginimų perskaičiavimo eurais principus, eurų banknotų ir monetų nominalus, banknotų apsaugos požymius, nacionalinės valiutos keitimo į eurus sąlygas ir kitus klausimus;

3.2. didinti šalies gyventojų informuotumą apie būsimą Lietuvos Respublikos valiutą eurą ir sumažinti su euro įvedimu siejamus nepagrįstus nuogąstavimus ar nerimą; atsakingos institucijos turi numatyti ir įgyvendinti priemones, kurios didintų Lietuvos gyventojų finansinį ir ekonominį raštingumą, aiškindamos ekonominius ir finansinius procesus asmens, valstybės ir ES lygmenimis, supažindinti su ekonomine ir pinigų sąjunga ir bendrąja ES valiuta, paaiškinti euro įvedimo Lietuvoje įtaką viešiesiems finansams ir ekonomikai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

III. ESAMA PADĖTIS

4. Esamą padėtį Visuomenės informavimo darbo grupė, sudaryta Lietuvos banko valdybos pirmininko 2013 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V2013/(1.7-260402)02-40, vertina atsižvelgdama į Europos Komisijos užsakymu nuolat (iki kelių kartų per metus) „Eurobarometro“ atliekamas visuomenės nuomonės apklausas. Jose atspindimas naujų ES šalių, dar neįsivedusių euro, gyventojų požiūris į bendrąją ES valiutą ir jos įvedimą minėtose šalyse. Paskutinis „Eurobarometro“ tyrimas buvo atliktas 2013 m. balandį ir paskelbtas tų pačių metų birželį.

5. Šio tyrimo duomenimis, labiausiai Lietuvos gyventojai nerimauja dėl galimų piktnaudžiavimų ir bandymų manipuluoti kainomis pasinaudojant euro įvedimu. Dėl šios priežasties iš informavimo kampanijos elementų apklaustiesiems svarbiausias atrodo kainų dviem valiutomis

rodymas parduotuvėse bei komunalinių paslaugų sąskaitose ir reklama per televiziją. Kaip pageidaujamas informacijos apie euro įvedimą sklaidos kanalus Lietuvos gyventojai nurodo televiziją, internetą, laikraščius ir žurnalus. Išsamesnė informacija apie naujausio „Eurobarometro“ visuomenės nuomonės tyrimo rezultatus ir nuoroda į visą dokumentą pateikiama Strategijos I priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

6. Atsižvelgiant į šiose apklausose išreikštą visuomenės nuomonę, pageidavimus ir nuogaštavimus, Strategijoje numatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti vartotojų interesų apsaugą keičiant valiutą, įskaitant Nacionaliniame euro įvedimo plane nurodyto sukurti Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) memorandumo viešinimą ir informacijos apie euro įvedimo įtaką kainoms (pagal anksčiau eurą įsivedusių šalių, įskaitant Slovakiją ir Estiją, patirtį) sklaidimą. Atitinkamai bus parenkami informacijos apie euro įvedimą sklaidos kanalai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

IV. TIKSLINĖS GRUPĖS

7. Pagrindinė informavimo pagal Strategiją auditorija – visi Lietuvos gyventojai. Atsižvelgiant į veiklos pobūdį, išskirtinius informacijos poreikius ir jos sklaidos kanalų prieinamumą, skiriamos šios tikslinės gyventojų grupės:

Lietuvos gyventojai (visi Lietuvoje gyvenantys žmonės, kurie naudojami pinigais ir kuriuos nacionalinės valiutos pakeitimas paveiks tiesiogiai);

žiniasklaida / žurnalistai;

verslininkai, ūkininkai;

grynųjų pinigų tvarkytojai (kasininkai ir kiti grynųjų pinigų tvarkytojai);

bankai ir kitos finansų institucijos, jų klientai;

valstybės institucijos ir jų tarnautojai (tiesiogiai su euro įvedimu nesusijusios, tačiau galinčios savo sklaidos kanalais platinti institucijų parengtą informaciją valstybės institucijos ir jų tarnautojai);

jaunimas (jauni gyventojai, daugiausia mokiniai ir studentai);

mokytojai;

pensinio amžiaus gyventojai;

socialinių išmokų gavėjai;

neįgalieji (žmonės su klausos, regos ar kitokia negalia);

tautinės mažumos (tautinių mažumų atstovai, nuolat gyvenantys Lietuvoje);

atokių vietovių ir vienkiemių gyventojai;

kitų valstybių gyventojai (valstybių, iš kurių į Lietuvą atvyksta daugiausia verslininkų ir turistų, kaimyninių valstybių gyventojai);

kitose valstybėse gyvenantys Lietuvos piliečiai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

V. INFORMAVIMO VEIKLOS IR KOMUNIKACIJOS ORGANIZAVIMAS

I. INSTITUCINĖ SANDARA

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 178 „Dėl pasirengimo euro įvedimui Lietuvos Respublikoje veiksmų koordinavimo“ (*Žin.*, 2013, Nr. [23-1120](#)) patvirtino pasirengimo euro įvedimui koordinavimo schemą.

9. Konkrečius su euro įvedimu susijusius klausimus nagrinėja šios ekspertų darbo grupės:

Verslo aplinkos,

Vartotojų teisių apsaugos ir socialinių reikalų,

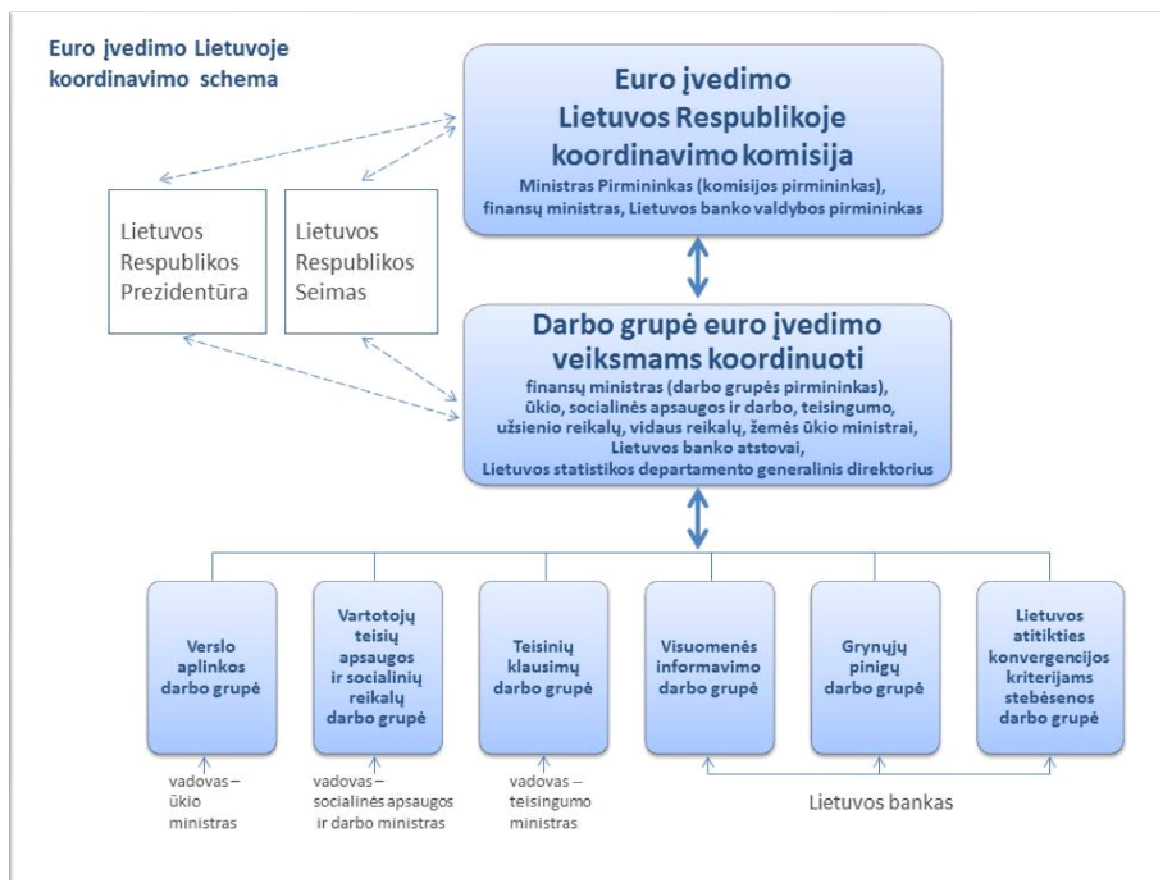
Teisinių klausimų,

Visuomenės informavimo,

Grynųjų pinigų,

Lietuvos atitikties euro įvedimo konvergencijos kriterijams stebėsenos.

10. Darbo grupių veiklą kontroliuoja Darbo grupė euro įvedimo veiksmams koordinuoti (toliau – Koordinacinė darbo grupė), o strateginius klausimus sprendžia Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje koordinavimo komisija (žr. Euro įvedimo Lietuvoje koordinavimo schemą).

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos,
Susisiekimo ministerijos,
Švietimo ir mokslo ministerijos,
Teisingumo ministerijos,
Ūkio ministerijos,
Užsienio reikalų ministerijos,
Vidaus reikalų ministerijos,
Žemės ūkio ministerijos,
Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos,
Lietuvos savivaldybių asociacijos.

12. Įgyvendindamos Strategijos tikslus, atsakingos institucijos koordinuoja veiksmus tarpusavyje. Kad galėtų pasiekti pagal kompetenciją priskirtas tikslines grupes, atsakingos institucijos naudoja visus joms prieinamus informacijos sklaidos kanalus ir būdus.

13. Įgyvendinant Strategiją ypač svarbūs atsakingų institucijų komunikacijos partneriai – vartotojų, verslininkų asociacijos, kitos nevyriausybinės organizacijos. Glaudus bendradarbiavimas su partneriais užtikrins sklandesnę informavimo apie euro įvedimą procesą, leis atidžiau stebėti kainų perskaičiavimą ir pasirengimo įvesti eurą laikotarpiu prisidės prie galimo piktnaudžiavimo naudojantis euro įvedimu prevencijos. Todėl aktualius komunikacijos, susijusios su euro įvedimu, klausimus Visuomenės informavimo darbo grupė nagrinės kartu su asociacijomis, socialiniais partneriais ir nevyriausybinėmis organizacijomis ir sieks įtraukti jas į susijusias su euro įvedimu komunikacijos veiklą, kad būtų pasinaudota jų galimybėmis informuoti tikslines grupes.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

14. Konkrečioms informavimo priemonėms įgyvendinti atsakingos institucijos prireikus, vadovaudamosi teisės aktais, gali įsigyti prekes ir paslaugas iš viešųjų ryšių, reklamos, renginių ir kitų sričių paslaugų teikėjų ir prekių tiekėjų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

15. Visuomenės informavimo darbo grupė atsako už pasiūlymų Finansų ministerijai dėl Strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių planų teikimą, atsižvelgiant į jos įgyvendinimo stebėjimo ir vertinimo rezultatus ir naujas aktualijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

16. Visuomenės informavimo darbo grupė stebi, kaip įgyvendinamos Strategijoje nustatytos priemonės, ir kartą per ketvirtį (ne vėliau kaip per 15 dienų ketvirčiui pasibaigus) apibendrintą informaciją apie Strategijos įgyvendinimą pateikia Koordinacinei darbo grupei.

II. ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS PAGAL ATSAKOMYBĖS SRITIS

17. Atsakingoms institucijoms pagal kompetenciją priskirtos šios atsakomybės sritys informuojant tikslines grupes:

17.1. Lietuvos bankas:

informuoja Lietuvos gyventojus ir (ar) kitas tikslines grupes apie eurų banknotų ir monetų nominalus, banknotų apsaugos požymius, nacionalinės valiutos keitimo į eurus sąlygas;

didina finansinį ir ekonominį visuomenės raštingumą;

kartu su Finansų ministerija organizuoja ir koordinuoja Visuomenės informavimo darbo grupės veiklą, kontroliuoja Strategijos įgyvendinimo priemonių plane nustatytų priemonių įgyvendinimą, įgyvendina šiame plane jam priskirtas priemones;

informavimo apie euro įvedimą klausimais glaudžiai bendradarbiauja su šalies finansų įstaigomis;

supažindina su eurų apsaugos požymiais ir kita aktualia informacija grynųjų pinigų tvarkytojus – bankų, prekybos įstaigų kasininkus ir kt., organizuoja šios tikslinės grupės atstovams seminarus;

bendradarbiauja su Europos centriniu banku euro įvedimo klausimais.

17.2. Finansų ministerija:

informuoja Lietuvos gyventojus ir (ar) kitas tikslines grupes apie euro įvedimą, jo įtaką viešiesiems finansams ir šalies ekonomikai;

didina finansinį ir ekonominį visuomenės raštingumą;

užtikrina informacijos sklaidą per Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamentą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, viešąją įstaigą Centrinę projektų valdymo agentūrą ir kitas pavaldžias institucijas;

kartu su Lietuvos banku organizuoja ir koordinuoja Visuomenės informavimo darbo grupės darbą, kontroliuoja Strategijos įgyvendinimo priemonių plane nustatytų priemonių įgyvendinimą, įgyvendina šiame plane jai priskirtas priemones;

glaudžiai bendradarbiauja su Europos Komisija, kitų šalių finansų ministerijomis.

17.3. Vyriausybės kanceliarija:

informuoja visuomenę apie Ministro Pirmininko ir Vyriausybės sprendimus euro įvedimo klausimais;

koordinuoja ir užtikrina tarpinstitucinę informacijos sklaidą ir bendradarbiavimą;

koordinuoja ministerijų veiksmus informuojant tautines mažumas.

17.4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

teikia tinkamo turinio ir formos informaciją neįgaliesiems (tarp jų – turintiems specialiųjų poreikių), pensinio amžiaus gyventojams, bedarbiams, motinystės, tėvystės bei kitų socialinių išmokų gavėjams ir kitoms tikslinėms grupėms, priskirtoms jai pagal kompetenciją;

užtikrina bendros ir tikslinės informacijos sklaidą per Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą („Sodra“) prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitas pavaldžias institucijas: Lietuvos darbo biržą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Neįgaliųjų reikalų departamentą

prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Socialinių paslaugų priežiūros departamentą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Techninės pagalbos neįgaliesiems centrą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinę darbo inspekciją prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vaikų išlaikymo fondo administraciją prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitas pavaldžias institucijas ir įstaigas;

informuodama apie euro įvedimą bendradarbiauja su šioje srityje veikiančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis.

17.5. Ūkio ministerija:

rengia ir skleidžia informaciją, aktualią verslo bendruomenei, investuotojams ir kitoms tikslinėms grupėms, priskirtoms jai pagal kompetenciją;

užtikrina bendros ir tikslinės informacijos apie euro įvedimą sklaidą per verslo informacijos centrus, verslo ir turizmo informacijos centrus, verslo inkubatorius, viešąsias įstaigas „Versli Lietuva“, „Investuok Lietuvoje“ ir kitas pavaldžias institucijas;

rūpinasi visuomenės informavimu apie Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) memorandumą;

teikia informaciją verslo asociacijoms, socialiniams partneriams;

aktyviai bendradarbiauja su verslininkus vienijančiomis asocijuotomis struktūromis ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis;

per Valstybinį turizmo departamentą prie Ūkio ministerijos apie euro įvedimą informuoja į Lietuvą atvykstančius turistus, verslininkus;

užtikrina bendros ir tikslinės informacijos sklaidą per kitas pavaldžias institucijas.

17.6. Žemės ūkio ministerija:

rūpinasi žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros, žuvininkystės ūkio srityse veiklą vykdančių asmenų grupių informavimu;

užtikrina informacijos sklaidą per Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ir kitas pavaldžias įstaigas;

siekdama didesnio pagal kompetenciją jai priskirtų tikslinių grupių informavimo apie eurą ir jo įvedimą, aktyviai bendradarbiauja su nevyriausybinėmis žemės ūkio sektoriaus organizacijomis.

17.7. Užsienio reikalų ministerija:

per ambasadas, konsulatus užtikrina informacijos apie Lietuvos siekį įsivesti eurą sklaidą užsienio šalyse;

teikia bendrą ir tikslinę informaciją užsienio lietuviams ir jų bendruomenėms;

informuoja visuomenę Europos integracijos klausimais.

17.8. Švietimo ir mokslo ministerija:

pasitekusi Valstybinį studijų fondą ir kitas pavaldžias įstaigas, bendradarbiaudama su nevyriausybinėmis organizacijomis, apie euro įvedimą informuoja jaunimą (mokinius, studentus), taip pat mokytojus, dėstytojus, kitus švietimo darbuotojus.

17.9. Vidaus reikalų ministerija:

užtikrina bendros ir tikslinės informacijos (įskaitant informaciją migrantams) sklaidą per pavaldžias institucijas;

per pavaldžias institucijas informuoja visuomenę, kaip apsisaugoti nuo galimo sukčiavimo iki ir po euro įvedimo.

17.10. Susisiekimo ministerija:

užtikrina, kad Lietuvos gyventojai ir atvykę iš užsienio ar iš šalies išvykstantys asmenys apie euro įvedimą būtų informuojami kelionės bilietais pardavimo ir paslaugų teikimo vietose (oro uostuose, geležinkelio stotyse ir kt.);

užtikrina bendros ir tikslinės informacijos apie eurą sklaidą per Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos, Informacinės visuomenės plėtros komitetą prie Susisiekimo ministerijos, akcinę bendrovę „Lietuvos geležinkeliai“, akcinę bendrovę Lietuvos pašta (toliau – Lietuvos paštas) ir kitas pavaldžias institucijas.

17.11. Teisingumo ministerija:

atsako už tai, kad apie euro įvedimą būtų informuojami asmenys, atliekantys bausmes laisvės atėmimo vietose, probuojamieji ir asmenys, kuriems teikiama antrinė teisinė pagalba;

užtikrina bendros ir tikslinės informacijos sklaidą per pavaldžias institucijas.

17.12. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba:
dalyvauja visuomenės informavimo kampanijose, susijusiose su vartotojų interesų apsauga keičiant litus į eurus;

atlieka kainų perskaičiavimo stebėseną: koordinuoja vartotojų teises ginančių institucijų veiklą, analizuoja vartotojų teises ginančių institucijų pateiktus duomenis, juos viešina, vykdo kainų perskaičiavimo pažeidimų prevenciją;

prasidėjus privalomo kainų nurodymo litais ir eurai laikotarpiui, teikia konsultacijas tinkamo ir aiškaus kainų nurodymo litais ir eurai klausimais.

17.13. Visos atsakingos institucijos pagal kompetenciją užtikrina informacijos pateikimą žiniasklaidai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

III. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

18. Įgyvendindama Strategiją, Lietuvos Respublika glaudžiai bendradarbiauja su ES institucijomis, perima eurą įsivedusių valstybių narių gerą patirtį.

18.1. Strateginė partnerystė. Finansų ministerija, Lietuvos bankas ir Europos Komisija 2005 m. lapkričio 8 d. pasirašė Lietuvos Respublikos ir Europos Komisijos partnerystės susitarimą dėl informavimo ir komunikacijos kampanijų dėl euro įvedimo Lietuvos Respublikoje organizavimo pagal euro ir Ekonominės ir pinigų sąjungos informacijos ir komunikacijos strategiją (*Žin.*, 2006, Nr. [6-195](#)) (toliau – Partnerystės susitarimas). Partnerystės susitarimas pratęstas kelis kartus, o galioti nustos praėjus metams po euro įvedimo Lietuvoje. Jo pagrindu įsivedant eurą Europos Komisija ketina teikti su komunikacijos plane numatytų priemonių įgyvendinimu susijusią informacinę, metodinę ir finansinę pagalbą. Europos Komisija ir Lietuvos Respublika kartu organizuos pasirengimo euro įvedimui informacinę veiklą (pavyzdžiui, su euru susijusių parodą (-as), seminarą (-us), ir konferenciją (-as). Artėjant euro įvedimui Lietuvoje, bendradarbiavimas su Europos Komisija stiprės.

Kitas svarbus Lietuvos partneris, padedantis supažindinti visuomenę su eurų banknotais ir monetomis, jų apsaugos požymiais, yra Europos centrinis bankas.

18.2. Keitimasis patirtimi. Finansų ministerijos ir Lietuvos banko atstovai dalyvauja Europos Komisijos Ekonomikos ir finansinių reikalų generalinio direktorato rengiamuose ES valstybių narių finansų ministerijų ir centrinių bankų komunikacijos padalinių vadovų susitikimuose, skirtuose keistis informacija ir gerą informavimo apie euro įvedimą patirtimi.

Lietuvos banko atstovai dalyvauja Europos centrinių bankų sistemos Komunikacijos komiteto Grynųjų eurų komunikacijos darbo grupės veikloje. Ši grupė koordinuoja visuomenės informavimo apie eurų banknotus ir monetas kampanijų rengimą valstybėse narėse, numatančiose įsivesti bendrąją ES valiutą, derina skelbtiną informaciją apie eurų banknotus ir monetas, tariasi dėl priemonių, supažindinančių su eurų banknotų ir monetų apsaugos požymiais (lankstinukų, plakatų, informacijos interneto svetainėse), ir bendros grynųjų pinigų tvarkytojų mokymo medžiagos rengimo.

IV. INFORMACIJOS SKLAIDOS PARTNERIAI

19. Įgyvendindamos Strategiją ir siekdamos kuo išsamiau informuoti visuomenę, atsakingos institucijos bendradarbiauja su kitomis institucijomis ir organizacijomis. Pagrindiniai atsakingų institucijų parengtos informacijos apie euro įvedimą skleidėjai yra šie:

19.1. kitos valstybės ir savivaldybių institucijos (pavyzdžiui, medicinos įstaigos, kariuomenė, savivaldybės, seniūnijos), kurios tiesiogiai su euro įvedimu nesusijusios, tačiau gali savo sklaidos kanalais platinti atsakingų institucijų parengtą informaciją;

19.2. nacionalinė, regioninė ir specializuota žiniasklaida (įskaitant žiniasklaidą užsienio kalbomis), taip pat euro zonos valstybėse narėse gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių įkurtos visuomenės informavimo priemonės. Bendradarbiaudamos su visuomenės informavimo priemonėmis, atsakingos institucijos turi ne tik operatyviai reaguoti į gaunamus žurnalistų paklausimus, bet ir pačios inicijuoti temų įvairiais euro įvedimo klausimais gvildinimą per visuomenės informavimo priemones;

19.3. švietimo įstaigos – pagrindinis jaunimui teikiamos informacijos šaltinis;

19.4. verslininkų, ūkininkų asociacijos, vartotojų ir kitos įvairias interesų grupes vienijančios nevyriausybinės organizacijos, specializuoti informaciniai centrai yra svarbūs tarpininkai teikiant informaciją tikslinėms grupėms ir įgyvendinant konkrečius informavimo projektus;

19.5. Lietuvos pašto paslaugų teikimo vietos;

19.6. bankai – svarbūs informacijos sklaidėjai savo klientams (indėlininkams, paskolas paėmusiems žmonėms, keičiantiems litus į eurus ir t. t.);

19.7. prekybos centrai, kitos prekybos ir paslaugų teikimo vietos, kuriose daugelis žmonių pirmą kartą susidurs su naująja valiuta;

19.8. didelės įmonės – galimi su euro įvedimu susijusios informacijos teikimo darbuotojams šaltiniai;

19.9. bibliotekos (Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, apskričių ir savivaldybių viešosios bibliotekos, mokslo ir studijų institucijų, mokyklų, specialiosios ir kitos bibliotekos) – galimi su euro įvedimu susijusios informacijos teikimo skaitytojams šaltiniai;

19.10. kelionių agentūros, viešbučiai – vieni iš svarbiausių informacijos teikimo į Lietuvą atvykstantiems užsieniečiams šaltinių;

19.11. policija – galimas informacijos apie eurų banknotų ir monetų naudojimą teikimo Lietuvos gyventojams ir svečiams iš užsienio šaltinis;

19.12. visuomenės nuomonės formuotojai (politikai, verslininkai, švietimo, mokslo darbuotojai, meno, pramogų verslo atstovai, aktyviai dalyvaujantys visuomenės gyvenime);

19.13. politinės partijos;

19.14. Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje, Europos informacijos centrai (*Europe Direct*);

19.15. kitos institucijos, įstaigos ir organizacijos.

V. PAGRINDINIAI INFORMAVIMO KANALAI

20. Atsakingų institucijų ir jų partnerių naudojami šie informavimo ir komunikacijos veiklai skirti informacijos sklaidos kanalai:

20.1. informuoti apie euro įvedimą skirta interneto svetainė www.euro.lt, kurią administruoja Finansų ministerija, atsakingų institucijų ir partnerių interneto svetainės, teminės atsakingų institucijų ir joms pavaldžių įstaigų ir organizacijų, Europos Komisijos ir Europos centrinio banko interneto svetainių skiltys;

20.2. visuomenės informavimo priemonės (spauda, radijas, televizija, interneto svetainės, socialiniai tinklai);

20.3. lauko reklama, reklama viešajame transporte, prekybos ir paslaugų vietose;

20.4. visuomenei ir įvairioms tikslinėms grupėms skirti informaciniai renginiai (parodos, seminarai, mokymo, atvirų durų renginiai ir panašiai);

20.5. tiesioginis gyventojų informavimas (atsakymai į paklausimus telefonu, el. paštu, informacijos apie eurą siuntimas paštu ir el. paštu, renginiai, seminarai ir panašiai);

20.6. atsakingų institucijų asmenų aptarnavimo padaliniai;

20.7. partnerių informaciniai tinklai (bibliotekos, verslo, turizmo, Europos informacijos centrai ir panašiai);

20.8. kiti kanalai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

VI. INFORMAVIMO APIE EURO ĮVEDIMĄ KRYPTYS IR ŽINIŲ KATEGORIJOS

21. Atsižvelgiant į visuomenei teikiamos informacijos pobūdį, perduodamų žinių (svarbiausių naujienų akcentų) įvairovę ir planuojant veiksmingą jų pateikimą reikiamu laiku ir atitinkamam adresatui, skiriamos kelios informavimo apie eurą kryptys ir žinių kategorijos:

21.1. žinios, didinančios finansinį ir ekonominį raštingumą (gyventojams teikiamos žinios, padedančios suvokti pagrindinius ekonomikos dėsningumus, euro įvedimo įtaką šalies viešiesiems finansams bei ekonomikai ir išsklaidyti nepagrįstas baimes ar nerimą dėl būsimos valiutos);

21.2. žinios, susijusios su praktiniais euro įvedimo aspektais (gyventojams teikiama informacija apie prekių ir paslaugų vertę eurai, nacionalinės valiutos (grynaisiais ir negrynaisiais) keitimo į eurus tvarkaraštį, eurų banknotų ir monetų nominalus, jų apsaugos požymius ir kita);

21.3. žinios, susijusios su vartotojų apsauga (gyventojams teikiama informacija apie galimą nesąžiningą praktiką, piktnaudžiavimą perskaičiuojant kainas, aiškinamos kainų kitimo priežastys).

22. Atsakingos institucijos koordinuotą visuomenės informavimą vykdo remdamosi pagrindinėmis komunikacinėmis žinutėmis, pateiktomis 3 priede.

VII. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO ETAPAI

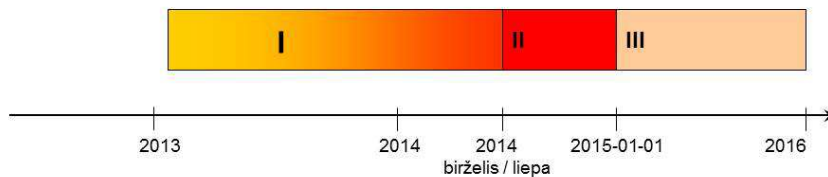
23. Atsižvelgiant į planuojamos informavimo veiklos intensyvumą ir temų aktualumą, numatyti 3 Strategijos įgyvendinimo etapai:

23.1. pirmasis etapas – pasirengimo laikotarpis. Jis prasidėjo iškart, kai Lietuvos Respublika 2004 m. gegužės 1 d. tapo ES nare, ir tęsis, iki bus priimtas ES Tarybos sprendimas dėl išlygos laikinai naudoti nacionalinę valiutą Lietuvos Respublikoje panaikinimo ir euro Lietuvos Respublikoje įvedimo;

23.2. antrasis etapas – pasirengimo valiutos pakeitimui laikotarpis. Jis truks nuo ES Tarybos sprendimo dėl išlygos laikinai naudoti nacionalinę valiutą Lietuvos Respublikoje panaikinimo ir įvesti eurą Lietuvos Respublikoje priėmimo iki euro įvedimo dienos. Tai intensyviausias informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos kampanijos etapas;

23.3. trečiasis etapas – laikotarpis po euro įvedimo. Jis apims euro įvedimo dieną ir vienus metus po euro įvedimo.

Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos įgyvendinimo etapai

I. PIRMASIS ETAPAS

24. Šiame Strategijos įgyvendinimo etape yra svarbus visuomenės finansinio ir ekonominio raštingumo didinimas. Atsakingos institucijos pagal kompetenciją įvairiais sklaidos kanalais skleidžia šviečiamąją informaciją apie ekonomikos procesus, ekonominę ir pinigų sąjungą, ES bendrąją valiutą, pasirengimą įvesti eurą ir jo įvedimo įtaką Lietuvos viešiesiems finansams ir ekonomikai, Europos Komisijos ir Europos centrinio banko konvergencijos ataskaitas, ES Tarybos sprendimą įvesti eurą Lietuvoje ir kt.

25. Pirmajame Strategijos įgyvendinimo etape atliekami informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos kampanijos parengiamieji darbai, pradedama informuoti. Šiuo laikotarpiu labai svarbu nuolat bendradarbiauti su žiniasklaida ir kitais partneriais, teikti informaciją per tuos informacijos sklaidos kanalus, kuriais tikslinės grupės labiausiai pasitiki. Atsakingos institucijos diskutuoja su bendruomenėmis, verslo ir nevyriausybinėmis organizacijomis, siekdamos iširti su euro įvedimu susijusius jų poreikius ir, jei esama, nerimo priežastis.

26. Iki šiol intensyviausias informavimas vyko 2006 metais Lietuvai rengiantis įvesti ES bendrąją valiutą. Įvedimo datą atidėjus, kol šalis tvariai atitiks konvergencijos kriterijus, interneto svetainėje www.euro.lt ir kitais sklaidos kanalais visuomenė informuojama apie aktualijas, susijusias su euru, organizuojami seminarai tikslinėms grupėms, vyksta kiti renginiai. Apie Lietuvos dalyvavimą

Bendros mokėjimų eurais erdvės (SEPA) projekte skelbiama Lietuvos banko interneto svetainėje www.lb.lt, ta tema rengiami seminarai verslininkams.

27. Bendradarbiaujant su Europos Komisija ir Europos centriniu banku, platinami jų parengti leidiniai lietuvių ir kitomis kalbomis apie ekonominę ir pinigų sąjungą, ES bendrąją valiutą, eurų banknotų apsaugos požymius, organizuojamos parodos, konferencijos.

28. Rengiantis euro įvedimui 2004 metais buvo sukurta nacionalinė eurų monetų pusė.

Prisijungusi prie euro zonos, Lietuva išleis eurų monetas su mūsų valstybės herbo Vyčio simboliu.

29. Įgyvendinant pirmojo etapo priemones sukurtas ženklas, skirtas informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos kampanijai Lietuvoje pažymėti. Jis padės tikslinėms grupėms bendrame informacijos sraute lengviau pastebėti informaciją apie euro įvedimą. Šiame ženkle euro simbolio idėja susieta su nacionalinės vėliavos spalvomis:

30. Informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos kampanijoje Lietuvoje taip pat naudojami partnerių – Europos Komisijos ir Europos centrinio banko – ženklai ir šūkiai:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

31. Informavimas apie pasirengimą įsivesti eurą tampa intensyvesnis po Lietuvos teigiamo įvertinimo Europos Komisijos ir Europos centrinio banko rengiamuose pranešimuose apie konvergenciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

II. ANTRASIS ETAPAS

32. Intensyviai vyksta informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos kampanija. Organizuojami euro įvedimui skirti renginiai. Gyventojai supažindinami su euro įvedimo tvarka, euro įvedimo procesą reglamentuojančiais ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, bendrosios valiutos nominalais ir verte, išsamiai pristatomi eurų apsaugos požymiai ir kita. Skelbiami su asocijuotomis verslo struktūromis pasirašyti susitarimai, ypač pabrėžiant ir skatinant sąžiningą kainų dviem valiutomis pateikimą. Be visapusiško visuomenės informavimo, valstybės institucijos pagal kompetenciją rengia ir skleidžia tikslinėms grupėms skirtą informaciją apie eurą.

33. Šiame etape atsakingos institucijos turi užtikrinti, kad visos tikslinės grupės gautų išsamią praktinę informaciją apie eurą ir jo įvedimo sąlygas.

34. Informavimo apie euro įvedimą veikloje dalyvauja euro viešinimo viešųjų pirkimų konkursuose nugalėję viešųjų ryšių, reklamos, renginių ir kitų sričių paslaugų teikėjai ir prekių tiekėjai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

35. Visuomenė tinkamai supažindinama su visų euro zonos valstybių nacionalinėmis eurų monetų pusėmis, nes įvedus eurą ilgainiui į apyvartą pateks ir kitų euro zonos valstybių monetų.

36. Visuomenė, bankų ir prekybos tinklų kasininkai supažindinami su eurų monetomis ir banknotų nominalais, jų apsaugos požymiais. Išskirtinis dėmesys skiriamas antrosios serijos, pavadintos „Europa“, eurų banknotams.

37. Informuojant užsienio žiniasklaidą ir suinteresuotas užsienio institucijas apie Lietuvos Respublikos pasirengimą įsivesti eurą, tikslinga pasitelkti Lietuvos diplomatinės atstovybes ir panaudoti ES institucijų paramą.

38. Atliekami visuomenės nuomonės tyrimai, siekiant nustatyti visuomenės informuotumą ir nuomonę apie euro įvedimą ir panašiai.

III. TREČIASIS ETAPAS

39. Užtikrinamas aukštas visuomenės informavimo apie euro įvedimą lygis. Gyventojai visapusiškai informuojami apie litų keitimo į eurus eigą ir rezultatus, tęsiamas informavimas apie eurų banknotus ir monetas, jų apsaugos požymius, kitus susijusius aspektus, skelbiami kainų stebėsenos rezultatai. Atliekami visuomenės nuomonės tyrimai siekiant išanalizuoti tikslinių grupių požiūrį į naująją valiutą ir procesus, susijusius su euro įvedimu, taikomos atitinkamos informavimo ir komunikacijos priemonės.

VIII. PAGRINDINIAI VISUOMENĖS INFORMAVIMO IR KOMUNIKACIJOS PRINCIPAI

40. Įgyvendinant Strategiją, atsakingoms institucijoms svarbu laikytis šių visuomenės informavimo principų:

40.1. **Atvirumas ir skaidrumas.** Atsakingos institucijos turi būti atviros ir prieinamos visiems, kurie domisi euro įvedimu, turi būti visada pasirengusios pagal kompetenciją atsakyti į susijusius su euro įvedimu klausimus ir pateikti visą galimą informaciją.

40.2. **Grįžtamasis ryšys.** Atsakingos institucijos turi ne tik teikti visuomenei informaciją, bet ir kruopščiai analizuoti bei vertinti, kaip tą informaciją supranta visuomenė, sužinoti jos atsaką.

40.3. **Nuoseklumas.** Atsakingos institucijos turi teikti visuomenei vienodą informaciją.

40.4. **Informacijos kokybė.** Atsakingos institucijos teikiamą informaciją turi parengti aiškia, suprantama kalba, pritaikyta kiekvienai tikslinei grupei. Informacija turi būti išsami ir visapusiška.

40.5. **Operatyvumas.** Atsakingos institucijos turi laiku parengti išsamią informaciją visais su euro įvedimu susijusiais klausimais, galinčiais kilti įgyvendinant Strategiją, ir pasirūpinti, kad informacija pasiektų adresatą.

40.6. **Kalbinis aspektas.** Informacija turi būti parengta ne tik lietuvių, bet ir Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų (rusų, lenkų ir kt.) kalbomis, taip pat anglų kalba.

40.7. **Prieinamumas.** Informacija apie eurą turi būti pritaikyta neįgaliesiems, specialiųjų poreikių turintiems asmenims.

40.8. **Efektyvumas.** Informacija apie eurą ir euro įvedimą turi būti skleidžiama pasitelkiant visuomenės ar atskirų tikslinių grupių atžvilgiu paveikiausias informavimo priemones ir sklaidos kanalus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

IX. FINANSAVIMAS

41. Strategijoje ir jos įgyvendinimo priemonių planuose nustatytos priemonės gali būti įgyvendinamos:

41.1. Lietuvos banko lėšomis;

41.2. valstybės biudžeto lėšomis;

41.3. Europos Komisijos lėšomis;

41.4. Europos centrinio banko lėšomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, *Žin.*, 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

42. Atsakingos institucijos savarankiškai planuoja lėšas, reikalingas jų numatomoms įgyvendinti visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos priemonėms.

X. STEBĖSENA IR EFEKTYVUMO VERTINIMAS

43. Visuomenės informavimo apie euro įvedimą efektyvumas priklausys nuo atsakingų institucijų sprendimų, susijusių su nacionalinės valiutos pakeitimo tvarka, taip pat nuo euro įvaizdžio euro zonoje ir euro neįsivedusiose ES valstybėse narėse.

44. Įgyvendindamos Strategiją atsakingos institucijos turi nuolat stebėti ir vertinti:

44.1. visuomenės informavimo priemonėmis pateikiamą informaciją (jos kiekybę ir kokybę);

44.2. gyventojų informuotumą apie pasirengimą euro įvedimui Lietuvoje, eurų banknotus ir monetas;

44.3. visuomenės nuomonę apie euro įvedimą Lietuvoje ir nuomonės kitimą, informacijos poreikius;

44.4. gaunamus paklausimus;

44.5. vartotojų, verslininkų asociacijų, kitų nevyriausybinų organizacijų įsitraukimo mastą informuojant visuomenę apie euro įvedimą Lietuvoje;

44.6. ES institucijų išsakomą nuomonę dėl euro įvedimo Lietuvoje.

„EUROBAROMETRO“ VISUOMENĖS NUOMONĖS TYRIMO REZULTATAI¹

Paskutinis „Eurobarometro“ tyrimas buvo atliktas 2013 m. balandį ir paskelbtas tų pačių metų birželį. Šio tyrimo duomenimis, 86 procentai apklaustų Lietuvos gyventojų yra matę eurų banknotus, 54 procentai – juos naudoję. Eurų monetas yra matę 79 procentai, o naudoję – 46 procentai apklaustųjų. 41 procentas respondentų jaučiasi esantys pakankamai informuoti apie eurą, 56 procentai teigia, kad informacijos jiems trūksta. Kaip pageidaujamas informacijos apie euro įvedimą sklaidos kanalus Lietuvos gyventojai nurodo televiziją (61 procentas), internetą (48 procentai), laikraščius ir žurnalus (33 procentai). Iš informavimo kampanijos elementų apklaustiesiems svarbiausias atrodo kainų dviem valiutomis rodymas parduotuvėse (80 procentų) ir komunalinių paslaugų sąskaitose (70 procentų) bei reklama per televiziją (70 procentų).

35 proc. respondentų mano, kad euro įvedimas turės teigiamą įtaką valstybei, 33 procentai – kiekvienam asmeniškai. Neigiamos įtakos tikisi atitinkamai 55 ir 47 procentai respondentų. Apskritai euro įvedimą teigiamai vertina 41 procentas, neigiamai – 55 procentai respondentų. Manančių, kad šalis, kurios jau naudoja šią valiutą, euro įvedimas buvo teigiamas veiksnys, yra 43 procentai, kad neigiamas – 41 procentas.

Didžiausios baimės siejamos su galimais piktnaudžiavimais ir bandymais manipuluoti kainomis pasinaudojant euro įvedimu (75 procentai). Taip pat nuogaustaujama, kad euro įvedimas gali paskatinti kainų kilimą – taip mano 78 procentai apklaustųjų.

---

¹ „Eurobarometro“ duomenys: http://ec.europa.eu/public_opinion/topics/euro_en.htm

Nauja priedo redakcija nuo 2013-12-20:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

Lietuvos visuomenės informavimo apie
euro įvedimą ir komunikacijos strategijos
2 priedas

Eil. Nr.	Veiklos	Detalizacija	Tikslinė grupė	2013 metai		2014 metai												2015 metai		Atsakinga institucija	Kitų institucijų indėlis
				11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2		
BENDROSIOS VEIKLOS VISĄ INFORMAVIMO LAIKOTARPI																					
1.	Informacinė svetainė www.euro.lt	parengiamieji svetainės kūrimo darbai: viešųjų pirkimų procedūros svetainės www.euro.lt sukūrimas ir paleidimas svetainės priežiūra ir pildymas: naujienos, DUK, informacija apie renginius, rubrikos „Sąžiningas kainų perskaičiavimas“ pildymas ir kita	visos tikslinės grupės															Finansų ministerija	visos Visuomenės informavimo darbo grupės narės ir joms pavaldžios institucijos: skelbia www.euro.lt nuorodą savo svetainėse; pagal kompetenciją skleidžia su euru susijusią informaciją drauge su savo naujienomis; savo naujienas, susijusias su euru, skelbia svetainėje www.euro.lt; savo svetainėse atnaujina su valiutomis ir mokėjimais susijusią informaciją		
2.	Žiniasklaidos stebėseną ir analizę	parengiamieji darbai: viešųjų pirkimų procedūros žiniasklaidos stebėjimas ir kiekybinė analizė	komunikaciją vykdančios institucijos															Lietuvos bankas	visos Visuomenės informavimo darbo grupės narės informuoja apie žiniasklaidos stebėsenos poreikį		
3.	Visuomenės nuomonės apklausos	parengiamieji darbai: viešųjų pirkimų procedūros apklausų tikslai: nustatyti gyventojų nuomonės apie	komunikaciją vykdančios institucijos															Lietuvos bankas			

3
(2 priedas)

Eil. Nr.	Veiklos	Detalizacija	Tikslinė grupė	2013 metai		2014 metai												2015 metai		Atsakinga institucija	Kitų institucijų indėlis
				11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2		
5.2.	Seminarai tikslinėms grupėms	parengiamieji darbai: nustatomos tikslinės grupės, kurių poreikiams tenkinti rengiami pristatymai įvairiomis su euro įvedimu susijusiomis temomis (seminarų turinys); pristatymus rengia institucijos pagal kompetenciją	įvairios tikslinės grupės															Finansų ministerija	kitos Visuomenės informavimo darbo grupės narės ir joms pavaldžios įstaigos: skiria specialistus, parengsiančius pristatymus savo tikslinėms grupėms; pagal kompetenciją skiria specialistus, galinčius vesti seminarus apie euro įvedimą tikslinėms grupėms		
		parengiamieji (organizaciniai) darbai: viešųjų pirkimų procedūros organizaciniams darbams atlikti																			
		seminarų euro įvedimo temomis vedimas tikslinėms grupėms 60 Lietuvos savivaldybių																			
5.3.	Europos diena, skirta eurui	parengiamieji darbai: institucijų veiklų koordinavimas, centralizuotas renginių anonsavimas	visos tikslinės grupės															Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) kanceliarija	valstybės institucijos ir įstaigos, asociacijos, nevyriausybines organizacijos, socialiniai partneriai organizuoja renginius savo institucijose		
		organizuojami atvirų durų dienų renginiai valstybės institucijose ir kitose organizacijose, informacija apie eurą įvairia forma teikiama renginių dalyviams																			
5.4.	Europos Komisijos	organizuojama Europos Komisijos paroda apie eurą	visos tikslinės grupės															Finansų ministerija			

Eil. Nr.	Veiklos eurą	Detalizacija	Tikslinė grupė	2013 metai		2014 metai												2015 metai		Atsakinga institucija	Kitų institucijų indėlis
				11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2		
II STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO ETAPAS																					
6. Praktinių euro įvedimo aspektų viešinio kampanija																					
6.1.	Viešinio kampanija „Praktiniai euro įvedimo aspektai“	<p>parengiamieji darbai: viešųjų pirkimų procedūros, pasirengimas vykdyti viešinio veiklas</p> <p>įgyvendinimas: pranešimai spaudai, spaudos konferencijos, administruojamos paskyros socialiniuose tinkluose, konsultacijos, žurnalistų kelionė į Latviją, kitokia veikla</p>	visos tikslinės grupės																Finansų ministerija		

8
(2 priedas)

Eil. Nr.	Veiklos	Detalizacija	Tikslinė grupė	2013 metai		2014 metai												2015 metai		Atsakinga institucija	Kitų institucijų indėlis
				11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2		
	leidiniai (socialinės apsaugos ir darbo sistemos dalyviams)	viešųjų pirkimų procedūros	apsaugos ir darbo sistemos dalyviai																apsaugos ir darbo ministerija	darbo ministerija socialinės apsaugos ir darbo sistemos dalyviams platina leidinius per jai pavaldžias įstaigas; Visuomenės informavimo darbo grupės narės informuoja apie leidinių poreikį pagal savo veiklos sritis ir išplatina pateiktus leidinius per joms pavaldžias institucijas	

10
(2 priedas)

Eil. Nr.	Veiklos	Detalizacija	Tikslinė grupė	2013 metai	2014 metai												2015 metai	Atsakinga institucija	Kitų institucijų indėlis		
				11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			1	2
	ės priemonės	viešųjų pirkimų procedūros parengiamieji darbai: priemonių sukūrimas ir gamyba	grupės (platinama per renginius)																ministerija	informavimo darbo grupės narės informuoja apie reprezentacinių priemonių, susijusių su euru, poreikį ir išplatina šias reprezentacines priemones tikslinėms grupėms	
		reprezentacinių priemonių platinimas per renginius																			
6.9.	Vyresniųjų klasių (9–12 klasės) mokinių ekonomikos ir verslo olimpiados regioninis etapas, į kurį įtraukiama euro tema		mokiniai																Švietimo ir mokslo ministerija		
6.10.	Publikacijos, skirtos euro įvedimui, informaciniame Švietimo ir mokslo ministerijos leidinyje „Švietimo naujienos“		švietimo darbuotojai																Švietimo ir mokslo ministerija		
6.11.	Vyresniųjų klasių (9–12 klasės) mokinių ekonomikos		mokiniai, švietimo darbuotojai																Švietimo ir mokslo ministerija		

PAGRINDINĖS KOMUNIKACINĖS ŽINUTĖS

Atsakingos institucijos koordinuotą visuomenės informavimą vykdo vadovaudamosi tokiomis pagrindinėmis **komunikacinėmis žinutėmis**:

1. Siekis įsivesti eurą – ekonomiškai ir politiškai įvertintas žingsnis, kuriam Lietuva pritarė stodama į Europos Sąjungą:

2003 m. referendume Lietuvos gyventojams vieningai pritarus šalies narystei Europos Sąjungoje, 2004 m. gegužės 1 d. Lietuvos Respublika tapo jos nare. **Euro įvedimas yra viena iš stojimo į Europos Sąjungą sutarties sąlygų.** Į euro zoną Lietuva galės įstoti tik įvykdžiusi konvergencijos (Mastrichto) kriterijus;

2. Lietuvos pasirinkta strategija – susieti savo pinigų politiką su euru. Daugiau kaip prieš dešimtmetį (nuo 2002 vasario 2 d.) Lietuva apsisprendė litą su euru susieti fiksuotu valiutos kursu. 2004 m. birželio 28 d. Lietuva prisijungė prie antrojo valiutų kurso mechanizmo (VKM II), kuris užtikrina stabilią Europos Sąjungos šalies valiutos kurso politiką euro atžvilgiu. Taip Lietuva žengė dar vieną būtiną žingsnį euro įvedimo link;

tvirtai susiejusi savo valiutą su euru, tačiau neturėdama euro *de jure*, **Lietuva nepasinaudoja visomis ekonominės ir pinigų sąjungos teikiamomis galimybėmis;**

narystė euro zonoje – nuoseklios Lietuvos eurointegracinės politikos tąsa. Gilesnė integracija stiprina šalies saugumą, didina politinį Lietuvos svorį Europos ir tarptautinėje politikoje. Su euro įvedimu Lietuvai atsiras galimybė dalyvauti priimant sprendimus euro zonoje.

3. Euro įvedimas suteikia papildomą impulsą Lietuvos ekonomikai ir šalies gyventojų gerovei:

išnyksta valiutos kurso rizika, todėl, kartu vykdant atsakingą fiskalinę politiką, atsiranda tvirtos prielaidos mažėti palūkanų normoms ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė), gyventojų ir įmonių skolinimosi kainai;

su euro įvedimu mažėja valiutos keitimo rūpesčių. Įstojus į euro zoną, išnyks euro keitimo į litus (ir atvirkščiai) išlaidos, o tai padės sutaupyti lėšų gyventojams ir įmonėms;

konvergencijos kriterijų vykdymas rodo, kad šalis geba vykdyti atsakingą ekonominę politiką, **dėl to didėja Lietuvos patrauklumas tarp valstybei skolinančių ir (ar) darbo vietas kuriančių investuotojų;**

gilesnė Lietuvos ekonominė integracija Europos Sąjungoje kuria palankesnę aplinką tarptautinei prekybai, darbo vietų kūrimui, stiprina ekonomiką ir suteikia jai naujų galimybių;

visoms Baltijos šalims įsivedus eurą, **regionas taps labiau integruotas ir patrauklesnis investuotojams** bei verslo partneriams, vertinantiems jį kaip visumą;

Lietuva užsitikrins finansinio stabilumo garantijas. Įstojusi į euro zoną, Lietuva dalyvaus Europos stabilumo mechanizme, kurio paskirtis – užtikrinti finansinį stabilumą euro zonoje. Kiekviena valstybė prie Europos stabilumo mechanizmo prisideda įmokomis pagal ekonomikos pajėgumus. Tai – investicija, užtikrinanti Europos Sąjungos stabilumą. Lietuva, tapusi euro zonos nare, prireikus turėtų galimybę naudotis šiuo šaltiniu.

4. Euro įvedimas neturi pažeisti gyventojų ekonominių interesų:

Vyriausybė ir kitos atsakingos institucijos imsis visų galimų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad prekių ir paslaugų kainos būtų perskaičiuojamos iš litų į eurus ir nurodomos skaidriai. Tam padės Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) kodeksas ir Verslo subjektų geros verslo praktikos (valios) memorandumas, pagal kuriuos visuomenė galės lengvai atpažinti sąžiningą verslą, o piktnaudžiavimo atvejai bus viešinami;

tikslų ir teisingą darbo užmokesčio, pensijų ir kitų socialinių išmokų perskaičiavimą į eurus užtikrina griežtos ir aiškios apvalinimo taisyklės. Perskaičiuojant į eurus darbo užmokesčių,

pensijas ir kitas socialines išmokas, turi būti apvalinama gavėjo naudai iki euro cento (tais atvejais, kai skaitmuo po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra didesnis už 0, prie paskutinio skaitmens pridedamas vienetą) arba nustatomas naujas dydis, ne mažesnis už buvusį litais nustatytą dydį, perskaičiuotą į eurus;

euro įvedimas negali būti pretekstas didinti mokesčius, rinkliavas, baudas ir kitas įmokas, šie dydžiai perskaičiuojami pagal aiškią aritmetinę apvalinimo taisyklę;

santaupos bankuose keičiamos automatiškai ir nemokamai, lėšas litais bankuose ir kitose kredito įstaigose laikantiems gyventojams ir įmonėms nereikės rūpintis jų keitimu – euro įvedimo metu sąskaitose laikomi litai bus automatiškai ir nemokamai pakeisti į eurus pagal nustatytą kursą ir aiškią aritmetinio apvalinimo taisyklę;

grynieji litai į eurus bus keičiami nemokamai Lietuvos banke – neribotą laiką, kituose bankuose – pusę metų be apribojimų, dalyje Lietuvos pašto skyrių – 60 dienų nuo euro įvedimo dienos.

5. Euro reprezentuos Lietuvą, eurų monetas su Vyčio simboliu bus visavertė mokėjimo priemonė visoje Europoje. Eurų monetų seriją sudaro aštuonių skirtingų nominalų monetas: 1, 2, 5, 10, 20 ir 50 centų, 1 euro ir 2 eurų. Viena eurų monetų pusė yra bendroji, kita – nacionalinė. Pagal nacionalinę pusę galima atpažinti monetą išleidusią šalį. Be to, Lietuva tęs ir nacionalinės numizmatikos tradicijas, kadangi euro zonos narė turi teisę leisti apyvartines proginės bei kolekcinės monetas. 2 eurų apyvartinės proginės monetas leidžiamos nacionalinės ar europinės svarbos įvykiams paminėti, jos skirtos naudoti visoje euro zonoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

6. Eurų banknotai turi gerai matomus ir jaučiamus apsaugos požymius. Jie padeda greitai atpažinti tikrus banknotus pagal jutimus, be jokių specialių prietaisų. Apsaugos požymiai stabdo banknotų padirbinėjimą. Eurų banknotai yra septynių skirtingo dydžio nominalų: 5, 10, 20, 50, 100, 200 ir 500 eurų. Visi jie – teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Juose pavaizduoti skirtingų Europos istorijos laikotarpių architektūros stiliai. 2013 metais apyvartoje pasirodys pirmieji naujos antrosios serijos, pavadintos „Europa“, banknotai.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1172](#), 2013-12-04, Žin., 2013, Nr. 130-6660 (2013-12-19)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. BIRŽELIO 26 D. NUTARIMO NR. 604 "DĖL NACIONALINIO EURO ĮVEDIMO PLANO BEI LIETUVOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO APIE EURO ĮVEDIMĄ IR KOMUNIKACIJOS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušra Bodin (2013-12-19)

aubodi@lrs.lt